

gemeente Baarn

Perspectiefnota 2025-2028

“Balanceren tussen Ambitie en Ravijn”

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	5
Bestuurlijke samenvatting.....	6
Uitgangspunten	7
Actueel begrotingsaldo start Perspectiefnota 2025-2028	7
Totaal financieel beeld	9
Deel 1: Nieuwe impulsen 2025.....	12
Totaal overzicht.....	12
Programma 1: Dienstverlening.....	13
Programma 2: Vitale gemeenschap	13
Programma 3: Woonomgeving	14
Programma 4: Veiligheid	16
Programma 5: Zorg voor elkaar.....	16
Programma 7: Economie en Toerisme	17
Programma 9: Algemene dekkingsmiddelen en Overhead	18
Deel 2: Keuzes voor het terugdringen van het tekort	23
Zero Based Budgeting.....	23
Verbonden partijen	24
Vormen dekkingsreserve kapitaallasten	25
Investerings verminderen/schrappen.....	26
Verkopen (maatschappelijk) vastgoed	27
Belastingcapaciteit OZB.....	28
Kostendekkendheid heffingen	28
Subsidies (inkomend)	29
Besluitvorming	31
Bijlagen	32
Ad. 1 Gemeentefonds.....	32
Ad. 2 Actualisatie Meerjaren Investeringsplan (MIP).....	33
Ad. 3 Verbonden Partijen	36
Ad. 4 Indexering	36
Ad. 5 Stand Algemene Reserve	37
Ad. 6 Financiële uitgangspunten, vastgesteld op 28 februari 2024	39
Ad. 7 Ontwikkeling medebewindstaken.....	41

Woningbouwoverzicht 42

Leeswijzer

De Perspectiefnota is als volgt opgebouwd:

Algemeen: Bestuurlijke samenvatting en actueel financieel beeld.

Deel 1: Nieuwe impulsen 2025.

Deel 2: Keuzes voor het terugdringen van het tekort.

Diverse bijlagen.

Bestuurlijke samenvatting

Maatschappelijke en bestuurlijke opgaven

"Balanceren tussen ambitie en ravijn"

Baarn is een fijne gemeente om in te wonen. Het is hier groen, er zijn mooie voorzieningen – voor jong en oud – en er worden veel activiteiten georganiseerd. Dag in dag uit zetten inwoners, bedrijven en organisaties zich in om dit zo te houden en waar nodig te verbeteren. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners goed. Ze zijn zelfstandig en kunnen de uitdagingen van het leven aan. Sommige van hen maken het verschil in Baarn door vrijwilligerswerk en/of mantelzorg op zich te nemen. Deze zelf- en samenredzaamheid koesteren we. Als het niet goed gaat met een inwoner, gaan we samen met hem of haar op zoek naar passende zorg en ondersteuning. Daarbij kijken we ook naar wat betaalbaar is. We zetten daarom in op preventie en op een sterke basisinfrastructuur met veel voorzieningen. Het is daarnaast ook belangrijk dat we accepteren dat het leven niet maakbaar is en we alles onder controle kunnen houden. Dat hoort er ook bij en hoeft niet tot zware vormen van zorg te leiden.

Ook deze Perspectiefnota, ondanks de financieel onzekere tijden, zet onze inwoners centraal en geeft verdere invulling om Baarn ook in de toekomst een fijne gemeente te laten zijn om in te wonen. Deze Perspectiefnota is de opmaat naar de Begroting 2025 - 2028 die in oktober wordt behandeld. De titel 'Balanceren tussen ambitie en ravijn' geeft de lastige situatie weer waar de meeste gemeenten in Nederland mee te maken hebben. Er is aan de ene kant veel aan de hand in de samenleving waar gemeentebesturen mee aan de slag zijn en het verschil voor hun inwoners willen maken. Aan de andere kant heeft de rijksoverheid een korting aangekondigd op de bijdrage die de gemeenten krijgen. En die korting valt voor veel gemeenten, zo ook voor Baarn, zeer ongunstig uit, vandaar de aanduiding 'ravijnjaren'.

Om de begroting sluitend te krijgen lijken in deze situatie keuzes nodig die ingrijpend kunnen zijn: niet alles wat de gemeente nu doet en zou willen doen om maatschappelijke problemen op te lossen kan worden voortgezet. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat belangrijke investeringen in de openbare ruimte, duurzaamheid of het maatschappelijk vastgoed op de schop kunnen gaan, dat de dienstverlening aan en zorg voor inwoners wordt verminderd en dat subsidies voor cultuur en sport worden verminderd of afgeschaft. Een andere maatregel kan zijn om de gemeentelijke belastingen te verhogen. Al deze maatregelen zijn mogelijk maar het college kiest ervoor het begrotingsadvies van de VNG te volgen en nu maatregelen in beeld te brengen maar deze nog niet op dit moment in te zetten.

Het is namelijk nog niet helemaal duidelijk of en in welke mate die korting op het gemeentefonds opgelegd gaat worden. De Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) is nog altijd in gesprek met het Rijk en gemeenten trekken daarnaast ook regelmatig aan de bel, bijvoorbeeld via moties die in de gemeenteraad zijn aangenomen. Dat heeft tot nu toe ook al wat opgeleverd, de zogenaamde opschalingskorting is terug gedraaid.

Ook heeft het college het afgelopen jaar hard gewerkt aan het in kaart brengen van mogelijkheden om te besparen zonder dat het direct de inwoners treft. In deze Perspectiefnota vindt u daar de eerste resultaten van. En ook al zijn we daarmee goed op weg richting een sluitende begroting voor 2025, we zijn er zeker nog niet. De tijd tot aan de begroting is hard nodig om genoeg maatregelen, waaronder ook lastige keuzes, in te kunnen zetten voor het geval het beleid van de rijksoverheid niet verandert.

Bouwstenen

Deze Perspectiefnota bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat de nieuwe onderwerpen die vanuit de wettelijke taken of voortzetting van beleid voor het komende jaar noodzakelijk worden

geacht. In het tweede deel van deze Perspectiefnota is er een eerste doorrekening gemaakt met het voorkeursscenario 'Gerichte keuzes en verhogen van de inkomsten', zoals door de raad in februari 2024 vastgesteld. Dit scenario bevat een aantal bouwstenen waarmee keuzes kunnen worden gemaakt om de begroting 2025 en 2026 structureel sluitend te krijgen. Hierin volgen wij tevens de adviezen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Op basis van het VNG begrotingsadvies uit september 2023 is de huidige begroting 2024-2027 opgesteld. In het kort komt het VNG advies er op neer de lasten en baten reëel te ramen en in ieder geval de begrotingsjaren 2025 en 2026 structureel sluitend te laten zijn. In deze Perspectiefnota is alleen het jaar 2025 sluitend.

Ook dit jaar heeft de VNG een advies uitgebracht:

1. Ombuigingen voor te bereiden voor het geval de korting van € 3 miljard vanaf 2026 niet wordt teruggedraaid of verzacht. Dit zo goed mogelijk in kaart brengen maar nog niet in gang te zetten.
2. Deze gevolgen financieel én inhoudelijk zo scherp mogelijk presenteren.
3. Het advies van de Taskforce Taken en Middelen hierbij betrekken, zij geven aan hiervoor vooral te focussen op taken in medebewind. Dit is voor elke gemeente een eigen afweging, die tot andere keuzes kan leiden.
4. In ieder geval de 5 meest significante ombuigingsmaatregelen beschrijven, de consequenties en het taakveld dat daarmee geraakt wordt.

Met deze Perspectiefnota leggen wij, conform het besluit van de Raad van 28 februari 2024 en het begrotingsadvies van de VNG, een robuuste aanpak van het ravijnjaar 2026 (en de jaren daarna) aan de Raad voor. Een robuuste aanpak die ons goed voorbereidt op de situatie wanneer de korting door het Rijk niet wordt teruggedraaid. In deze Perspectiefnota hebben we met diverse ombuigingen een grote stap gezet om balans te brengen in onze ambities en de financiële mogelijkheden in de komende jaren. We hebben ervoor gezorgd dat er voldoende bouwstenen zijn om de meerjarenbegroting 2025-2028 sluitend te maken. Deze bouwstenen worden in deel 2 van de Perspectiefnota, genaamd 'keuzes voor het terugdringen van het tekort' heel inzichtelijk gemaakt.

Uitgangspunten

Op 28 februari 2024 zijn de financiële uitgangspunten voor de planning en control documenten vastgesteld (bijlage 6). Op basis van deze uitgangspunten wordt de Perspectiefnota, begroting en jaarrekening opgesteld.

Wij continueren en professionaliseren het eerdere ingezette beleid met betrekking tot het reëel begroten en het verbeteren van de leesbaarheid en inzichtelijkheid van onze planning en control documenten. Om uitvoering te kunnen geven aan alle medebewindstaken en het eigen beleid zijn wij afhankelijk van de algemene uitkering. De financiële effecten voor Baarn uit de voorjaarsnota zijn verwerkt in deze Perspectiefnota. Bij het verschijnen van de meicirculaire 2024 eind mei (begin juni) is definitief welke middelen wij voor het komende jaar kunnen verwachten.

Actueel begrotingsaldo start Perspectiefnota 2025-2028

Het uitgangspunt voor de actualisatie van het begrotingsaldo 2025-2028 is de vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2028. Het saldo is vervolgens geactualiseerd met de september-,

decembercircularre 2023 en de voorjaarsnota 2024. De genomen raadsbesluiten tot en met april 2024 zijn verwerkt.

Beginstand begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Vastgesteld begrotingssaldo 2025-2028	-659 V	1.877 N	2.381 N	4.072 N
Waarvan incidenteel in het begrotingssaldo	475 N	34 N	0	0
Begroting 2025 - 2028 structurele baten en lasten	-1.134 V	1.843 N	2.381 N	4.072 N
Wijzigingen na vaststelling				
Septembercircularre 2023	-661 V	-600 V	-1.304 V	-3.336 V
Decembercircularre 2023 (geen financiële gevolgen voor 2025 en verder)				
BGW 2023 verschuiving contract management		-45 V	-45 V	-45 V
BGW 2024 formatie uitbreiding griffie	61 N	61 N	61 N	61 N
RB 2024 Vervangen audiovisuele apparatuur raadzaal	56 N	56 N	56 N	56 N
Huidige stand van de begroting structurele baten en lasten	-1.678 V	1.315 N	1.149 N	808 N
<i>Een min teken (-) geeft een positief saldo weer en bedragen zijn weergegeven in duizendtallen</i>				

Totaal financieel beeld

Uitgangspunt is het geactualiseerde structurele begrotingssaldo voor 2024. Totaal is er € 1,1 miljoen aan nieuwe ontwikkelingen opgenomen waarvan ruim € 0,5 miljoen incidenteel.

Met deze Perspectiefnota voldoen wij nog niet, aan ons financiële uitgangspunt om de jaren 2025 en 2026 structureel sluitend te krijgen. Wij geven onszelf de opdracht om het tekort van 2026 voor de begroting 2025 - 2028 terug te dringen naar € 0,00 conform de financiële spelregels die in februari 2024 zijn vastgesteld. Dit is geen vereiste van de toezichthouder die stelt dat de meerjarenbegroting alleen het eerste of laatste jaar sluitend dient te zijn. Op het moment van het verschijnen van de meicirculaire kunnen wij gericht aan de slag met het nemen van verdere maatregelen. De komende twee maanden, in aanloop naar de begroting, wordt er verder gewerkt aan de mogelijk inzet van de knoppen uit de scenario's A (gerichte keuzes) en B (verhogen inkomsten) om ook de begroting voor 2026 structureel sluitend te krijgen.

Op basis van het VNG advies brengen wij de mogelijk ombuigingen zo goed mogelijk in kaart. Aanvullend op de uitwerking van de verschillende knoppen brengen wij de mogelijke ombuigingen op autonome taken (lokaal beleid op cultuur, dienstverlening, sport etc..) en medebewindstaken (op basis van wetgeving zoals, klimaatopgave, sociaaldomein, digitale overheid etc..) bij de begroting in beeld.

Perspectiefnota ontwikkeling structureel begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Beginstand 1 mei 2024 structureel	-1.678 V	1.315 N	1.149 N	808 N
Mutaties				
1. Gemeentefonds LPO verwachting meicirculaire	356 N	-1.365 V	-1.319 V	-1.300 V
2. Actualisatie MIP (IHP) afschrijvingslasten	-324 V	-389 V	-209 V	0 V
3. Verbonden partijen	672 N	672 N	672 N	672 N
4. Indexering begroting 2024 naar 2025	1.487 N	1.487 N	1.487 N	1.487 N
5. PPN 2025 uitvoeren besluit en beleid structureel	596 N	686 N	758 N	841 N
6. PPN 2025 uitvoeren besluit en beleid Incidenteel	503 N	270 N	195 N	0 N
Totaal mutaties	3.290 N	1.361 N	1.584 N	1.700 N
Dekking incidentele lasten (dekking AR)	-503 V	-270 V	-195 V	0 N
Totaal saldo (zonder inzet gerichte keuze)	1.108 N	2.406 N	2.538 N	2.508 N
7. Inzet scenario gerichte keuzes				
8. Zero Based Budgetting	-250 V	-500 V	-650 V	-750 V
9. Verbonden partijen	0 V	0 V	0 V	-200 V
10. Inzetten Surplus en Vormen dekkingsreserve kapitaallasten	-766 V	-91 V	-91 V	-91 V
11. Investerings verminderen/herschikken	-169 V	-299 V	-408 V	-197 V
12. Verkoop maatschappelijk vastgoed	0 V	0 V	0 V	0 V
13. Belastingcapaciteit OZB	0 V	0 V	0 V	0 V
14. Kostendekkendheid heffingen	-204 V	-204 V	-204 V	-204 V
15. Inkomsten subsidie	0 V	0 V	0 V	0 V
Totaal saldo	-1.389 V	-1.094 V	-1.353 V	-1.442 V
Totaal structureel saldo begroting	-281 V	1.312 N	1.185 N	1.066 N
<i>Bedragen * € 1.000 (- bedrag is een voordeel)</i>				

De bovenstaande tabel geeft het volgende weer.

- Mutaties n.a.v. ontwikkeling gemeentefonds, actualisatie Meerjaren Investeringsplan, verbonden partijen en indexering van de begroting 2024.
- Mutaties Perspectiefnota uitgesplitst in structurele en incidentele lasten.
- Dekking van de incidentele lasten uit de algemene reserve.
- Op basis van de gekozen scenario's A en B is bij deze Perspectiefnota op een aantal onderwerpen een eerste berekening gemaakt en meegenomen voor bepaling van het uiteindelijk saldo begroting 2025.
- Saldo is voor de jaren 2026 t/m 2028 negatief. Bij deze Perspectiefnota en het opstellen van de begroting zullen verdere keuzes om ook de begroting 2026 structureel sluitend te krijgen. Deze keuzes worden concreet aan de Raad voorgelegd.

Deel 1: Nieuwe impulsen 2025

Totaal overzicht

Nieuwe impulsen 2025

Uitvoering genomen besluiten en huidig beleid						
Product	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	I/S
1.10 Bestuur	Aanpassen meubilair raadzaal a.g.v. uitbreiden aantal raadsleden (kapitaallasten investering)	€ -	€ 3.700	€ 3.700	€ 3.700	S
2.20 Kunst en Cultuur	Theater De Speeldoos (programming vanaf 2026)	€ -	€ 120.000	€ 120.000	€ -	I
3.30 Planvorming	Coördinator toepasbare regels omgevingswet	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ -	I
3.31 Mobiliteit	Poort van Baarn (investering)	€ -	€ -	€ -	€ 32.500	S
3.32 a. Openbare ruimte	Onderhoud Groen, Bomen en Bermen en Sloten	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	S
3.32 b. Openbare ruimte	Actualisatie arealen en onderhoud	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	S
3.32 c. Openbare ruimte	Onderhoud Speelvoorzieningen	€ 18.750	€ 18.750	€ 18.750	€ 18.750	S
3.32 d. Openbare ruimte	(herstel) werkzaamheden en wijkrenovatie IBOR (investering)	€ -	€ 52.000	€ 104.000	€ 155.000	S
3.32 e. Openbare ruimte	Opvang zwerfdieren	€ 25.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	S
3.32 f. Openbare ruimte	Juridische ondersteuning netcongestie	€ 40.000	€ -	€ -	€ -	I
4.40 Crisisbeheersing en brandweerzorg	Bluswatervoorziening (kapitaallasten investering)	€ -	€ 3.700	€ 7.400	€ 7.400	S
5.51/52 Zorg voor elkaar	Strategische inzet en beleidsadvies sociaal domein	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000	S
7.70 a. Economie en Toerisme	Ondernemen in Baarn	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	S
7.70 b. Economie en Toerisme	Evenementen, 80 jaar bevrijding	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	I
7.70.c. Economie en Toerisme	675 jaar stadsrechten	€ 30.000	€ -	€ -	€ -	I
7.70.c. Economie en Toerisme	Inzet evenementen (beveiliging e.d.)	€ 50.000				
9.90 a. Bedrijfsvoering	Juridisch Zaken	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	S
9.90 b. Bedrijfsvoering	Werving en selectie	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	S
9.90 c. Bedrijfsvoering	Coördinator Arbo en interne veiligheid	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	S
9.90 d. Bedrijfsvoering	Rechtmatigheid en procesbeheersing	€ 52.000	€ 52.000	€ 52.000	€ 52.000	S
9.90 e. Bedrijfsvoering	Migratie software personeel en organisatie	€ 75.000	€ -	€ -	€ -	I
9.90 f. Informatiebeheer	Archief Eemland	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	S
9.90 g. Informatiebeheer	IV programma regio	€ 143.000	€ -	€ -	€ -	I
9.90 h. Informatiebeheer	Aanschaf nieuwe hardware (Investering)	€ -	€ -	€ 16.100	€ 16.100	S
9.90 i. Informatiebeheer	Privacy officer	€ 48.500	€ 48.500	€ 48.500	€ 48.500	S
9.90 j. Belastingen	Inrichting en implementatie applicaties geografische basisregistratie en belastingen	€ 31.500	€ 31.500	€ 31.500	€ 31.500	S
9.90 k. Communicatie	Buurtbudgetten	€ 75.000	€ 75.000	€ -	€ -	I
Totaal		€ 1.099.250	€ 955.650	€ 952.450	€ 840.950	

Programma 1: Dienstverlening

Programma 1

1.10 Bestuur

Aanpassing Raadszaal a.g.v. uitbreiden aantal raadsleden

De Raad van de gemeente Baarn vergadert traditiegetrouw in de Raadsaal in de oudbouw van het gemeentehuis. Deze zaal is ingericht met digitale middelen om de vergadering live te kunnen streamen en biedt ruimte voor de publieke tribune en een plek aan de vergadertafel voor ieder raadslid. Op dit moment telt de Baarnsche gemeenteraad 19 raadsleden, aangevuld met het college en de griffie, biedt de huidige raadsaal ruimte voor 26 personen aan de 'vergadertafel'.

Door een toename van het aantal inwoners wordt het aantal raadsleden bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen vermeerderd met 2: tot 21 raadsleden. Dat betekent dat in de raadsaal meer ruimte nodig is aan de 'vergadertafel'. Zoals de raadsaal momenteel is ingericht en ingedeeld is het niet mogelijk om plaats te bieden aan de uit te breiden raad. Aanpassingen zijn dus nodig. De verwachte investering is € 50.000 (kapitaallasten € 3.700) met een afschrijving in 15 jaar.

Programma 2: Vitale gemeenschap

Programma 2

2.20 Kunst en Cultuur

Theater De Speeldoos (programmering vanaf 2026)

Theater de Speeldoos heeft een exploitatietekort van ongeveer € 100.000 per jaar. Voor de coronaperiode had het theater al een exploitatietekort en een negatief eigen vermogen. Vanaf 2016 waren deze problemen aanleiding voor de ontwikkeling van gezamenlijke huisvesting met de bibliotheek (project 'De Kroon'). Door de steunmaatregelen tijdens de coronaperiode en het sluiten van het theater is in de jaren 2020-2023 geen extra steun nodig geweest en heeft het theater weer een eigen vermogen kunnen opbouwen. Omdat het theater geen gebruik meer kan maken van steunmaatregelen wordt het exploitatietekort weer manifest. Voor de jaren 2024 en 2025 heeft de raad middels via een motie op 27 september 2023 tweemaal maximaal € 120.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve. Voor 2024 is hieruit een extra bedrag van € 104.420 beschikt. De verwachting is dat de subsidiebehoefte in de jaren daarna verder oploopt. Zonder een aanvullende bijdrage van de gemeente is het niet mogelijk het theater open te houden. Omdat het theater vanaf de zomer van 2024 begint met het vaststellen van de programmering van 2026, is het van belang hier nu al helderheid te verschaffen. Voorstel is om voor de jaren 2026 en 2027 nogmaals incidenteel een extra subsidie beschikbaar te stellen, in elk geval tot het moment dat helderheid is over de toekomst van het theater op langere termijn.

Programma 3: Woonomgeving

Programma 3

3.30 RO en Wonen

Met het Volkshuisvestingsprogramma 2023-2027 en wijzigingen in wet- en regelgeving wil Baarn een helder instrumentarium om woningen betaalbaar te maken en te houden. Welke instrumenten zijn effectief, aansluitend op de woningmarkt van Baarn? Daarnaast zijn op het gebied van uitvoering extra handen nodig, vanwege de nieuwe taken die bij de gemeente liggen.

Coördinator toepasbare regels en omgevingsplan

Door de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet is ook aanvullende expertise in het taakveld Planontwikkeling nodig. Voor het opstellen van een nieuw omgevingsplan is voor een periode van 3 jaar budget voor een coördinator nodig van € 75.000 die alle werkzaamheden rond het voorbereiden en opstellen van het nieuwe omgevingsplan verzorgt. Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het omgevingsplan wordt 'vertaald' in toepasbare regels die behulpzaam zijn bij het (digitaal) doorlopen van een aanvraag in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Voor de controle op uitvoerbaarheid en consistentie van de toepasbare regels bij het opstellen en wijzingen van het omgevingsplan is eveneens coördinatie nodig. Op dit moment wordt dit in het programmabudget opgelost.

3.31 Mobiliteit

Poort van Baarn

Begin 2024 is met de Provincie een intentieovereenkomst getekend voor de aanleg van de Poort van Baarn. Deze maatregel verbetert de verkeersveiligheid en maakt de doorstroming toekomstbestendig.

Voor de aanleg van de Poort van Baarn is een investering nodig van meerdere miljoenen. De provincie betaalt hier grofweg 3/4 van, de gemeente de overige 1/4. De kapitaallasten die hiermee gemoeid zijn bedragen structureel € 32.500 vanaf 2027.

3.32 Beheer Openbare Ruimte

a. Onderhoud Groen, Bomen en Bermen & sloten

Baarn is een groene gemeente. De huidige contracten voor het beheer en onderhoud van Bomen en Bermen & Sloten lopen eind 2024 af. Deze contracten moeten opnieuw worden aanbesteed. Uit de aanbestedingsprocedures moet blijken of er sprake is van structurele overschrijding op de meerjarenbegroting. Op dit moment zijn de financiële effecten nog niet bekend. Verwachte extra kosten bedragen € 18.500.

b. Actualisatie Arealen en onderhoud

In 2022 is de raad geïnformeerd over het *on hold* zetten van een aantal projecten in de openbare ruimte. Het jaar 2023 en een deel van 2024 is gebruikt voor het in kaart brengen van de 'witte vlekken' van de omvang en de kwaliteit van ons areaal. Inmiddels is dit voor een groot aantal terreinen in beeld gebracht. Daaruit komt naar voren dat er een verschil is tussen het werkelijke en het 'papieren' areaal. Beheer en onderhoud moet worden uitgevoerd op basis van de werkelijke arealen. Dat heeft tot gevolg dat de contracten moeten worden aangepast. De grotere omvang van het areaal leidt tot hogere kosten op basis van de prijsafspraken in de onderhoudscontracten. Om de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau te kunnen beheren en onderhouden is als gevolg van het grotere areaal € 97.000 extra budget noodzakelijk.

c. Onderhoud speelvoorzieningen

Baarn kent een groot aantal openbare speelplekken. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de speelvoorzieningen. Hieraan ligt nog geen nieuw beleid, beheer- en vervangingsplan ten grondslag. Het nieuwe plan dient te worden opgesteld en het beheer structureel uitgevoerd. Op basis van de in 2023 uitgevoerde inventarisatie van alle speelplekken is gebleken dat extra budget nodig is om de speelplekken op het gewenste niveau te onderhouden. Het budget van € 18.750 betreft een verhoging van het bestaande jaarlijkse budget voor het beheer en onderhoud. Momenteel wordt een beheer- en onderhoudsplan opgesteld. Op basis van dit beheer- en onderhoudsplan wordt bepaald welke investeringen de komende jaren noodzakelijk zijn. Het gaat hier enerzijds om het vervangen van (val)ondergronden en anderzijds om vervanging van versleten speeltoestellen.

d. (Herstel) werkzaamheden en wijkrenovatie (IBOR)

Het huidige IBOR wordt nog dit geactualiseerd. De verwachte kosten voor beheer en onderhoud zullen vanwege de inflatie van de afgelopen jaren hoger zijn dan het huidige IBOR. Wij houden hier in deze perspectiefnota al rekening mee. Eind 2024 zal een accurate raming voorhanden zijn.

e. Opvang zwerfdieren

De gemeente heeft de wettelijke verplichting voor de opvang van zwerf- en afstandsdieren in de gemeente. Een dier dat binnenkomt als zwerfdier moet tenminste 14 dagen opgevangen worden. Meldt er zich geen eigenaar, dan wordt de gemeente van rechtswege eigenaar. Deze taak wordt uitgevoerd door dierzorg Eemland. Zij dragen zorg voor het transport, opvang en verzorging van gevonden dieren in de gemeente Baarn. Het huidige contract met dierzorg Eemland kan - na indexering - nog met 1 jaar verlengd worden. In afstemming met andere gemeenten die ook gebruik maken van de diensten van Dierzorg Eemland wordt gewerkt aan een vaste prijs per inwoner waarmee Dierzorg Eemland de wettelijke taken kan blijven uitvoeren. Hierdoor stijgen de kosten per 1-1-2026 met € 55.000.

f. Juridische ondersteuning netcongestie

De energie-infrastructuur in Nederland ondergaat ingrijpende veranderingen als gevolg van regionale energiestrategieën, de ontwikkeling van aardgasvrije wijken, en de groeiende vraag naar elektriciteit door nieuwbouw, verduurzaming van gebouwen en elektrificatie van vervoer. Echter, het huidige energiesysteem is nog niet klaar voor deze uitdagingen, wat leidt tot problemen op de

elektriciteitsnetten. Dit vraagt om een gezamenlijke aanpak van overheden, netbeheerders en netgebruikers.

Het tempo van uitbreiding en verzwaren van de energie-infrastructuur moet worden versneld, met een integrale en slimme aanpak tussen energiesysteem, ruimtelijke ordening en de ondergrond. De gemeente speelt hierbij een cruciale rol. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor ruimtelijke ordening, een regierol hebben in de warmtetransitie van de gebouwde omgeving en de mogelijkheid hebben om de lokale ondergrond te ordenen. Om een goede en versnelde ruimtelijke inpassing van energie-infrastructuur te bewerkstelligen, kan de gemeente lokale kennis en netwerken benutten en rekening houden met de identiteit en kenmerken van een gebied. Deze versnelde afhandeling van grondverzoeken vereist een sterke inzet van het team Juridische Zaken. Het gaat bij deze verzoeken tot aankoop van gemeenteground vaak om complexere grondaankopen, waarvoor veel meer uren dan gemiddeld nodig zijn. Omdat het hier gaat om grondaanvragen met een hoge urgentie, dient te worden voorkomen dat de behandeling van deze verzoeken tot aankoop van grond ernstig worden vertraagd. Het handhaven van de gestelde termijnen voor de behandeling van aanvragen en verzoeken is van vitaal belang voor de voortgang van dit project. Het niet naleven van deze termijnen kan leiden tot ernstige vertragingen op structurele basis. Daarnaast is het van groot belang dat de procedures zorgvuldig worden doorlopen en dat de inwoners adequaat worden betrokken. Het bovenstaande vraagt extra incidentele extra juridische ondersteuning.

Programma 4: Veiligheid

[Programma 4](#)

40 Crisisbeheersing en Brandweezorg

Bluswatervoorzieningen

In het programma Veiligheid zijn meerdere onderdelen opgenomen. Voor het onderdeel crisisbeheersing is budget nodig in 2024 en 2025 voor het aanleggen van brandputten, Na een analyse van de veiligheidsregio is gebleken, dat er een inhaalslag nodig is voor herstel en aanleg van nieuwe bluswatervoorzieningen (brandputten). Hiervoor is in de begroting 2024 te weinig budget opgenomen. Een deel kan opgevangen worden in de begroting, maar een deel ook niet. Dat wordt gecompenseerd met deze aanvulling. Voor de kosten die hiervoor in 2024 gemaakt worden zal in de tussenrapportage een verantwoording opgenomen worden.

Programma 5: Zorg voor elkaar

[Programma 5](#)

Het is een bijzondere tijd die veel vraagt van onze inwoners en van de gemeente Baarn. Mede vanwege de coronacrisis zijn maatschappelijke problemen als eenzaamheid en mentale gezondheid sterker naar voren gekomen. Daarnaast neemt ook in Baarn de vergrijzing toe. Mensen worden ouder en wonen langer zelfstandig. Onderwerpen zoals gezondheid, passende voorzieningen, gemeenschapszin en goed gebruik van onze openbare ruimte zijn dan ook aan de orde van de dag. Daarnaast hebben we, net als veel andere Nederlandse gemeenten, te maken met stijgende zorgkosten. Kortom, veel uitdagingen binnen ons sociaal domein. Deze uitdagingen vragen om een wendbare organisatie die flexibel inspeelt op de veranderingen in de samenleving. Het is meer dan

ooit van belang om verbindingen met inwoners en maatschappelijke organisaties te leggen en te versterken. In een tijd waarin steeds meer van inwoners verwacht wordt en waarin zij meer en meer gebruik moeten maken van hun eigen netwerk, is het belangrijk dat wij maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan onze visie en doelen mogelijk maken via aanbod van maatschappelijk vastgoed en/of via subsidies. Voor inwoners die financiële problemen hebben, organiseren we tijdelijke ondersteuning en uitzicht op werk of opleiding. Wij zorgen ervoor dat inwoners altijd mee kunnen doen aan de samenleving door in te zetten op sport en beweging, kunst en cultuur, passend onderwijs en dagbesteding. We blijven werken aan het bevorderen van 'positieve gezondheid'.

5. 51/52 Strategische inzet en beleidsadvies Sociaal Domein

Sinds 2023 zijn er twee strategisch adviseurs binnen het Sociaal Domein. In het Sociaal Domein worden een aantal integrale beleidsvraagstukken op een strategische wijze benaderd, zoals regionale samenwerking in het Sociaal Domein, doorontwikkeling integrale toegang, taakstelling Sociaal Domein, hervormingsagenda (taakstelling van de Rijksoverheid), accounthouderschap PIT, de samenhang van het Sociaal Domein in de Planning & Control cyclus, brede SPUK regeling en regeling rondom IZA en GALA. Met de structurele inzet van strategisch advies binnen het team Ontwikkeling Samenleving, voor twee keer 36 uur, kan er voortgang worden geboekt op de ingewikkelde opgaves en integrale beleidsvraagstukken. De samenleving kent op het terrein van het sociaal domein grote uitdagingen. De samenleving vergrijst, ouderen blijven langer thuis wonen, inclusief de daarbij behorende stijgende zorgvraag in de Wmo. Daarnaast is het belangrijk om de regisseursrol in de regio te versterken op het gebied van Wmo en moet er vorm gegeven worden aan het nieuwe landelijke programma Wonen en Zorg. Om op al deze ontwikkelingen goed te anticiperen en daar ook beleid op te maken is er structureel een versteviging van de beleidsadvies functie binnen het sociaal domein nodig van 1 fte. Totaal is er structureel extra budget nodig van € 118.000.

Programma 7: Economie en Toerisme

Programma 7

70 Economie en Toerisme

a. Ondernemen in Baarn

We streven naar een robuuste economische sector en zetten in op duurzame ontwikkelingen. Een goed ondernemersklimaat voor bestaande ondernemers en nieuwe ondernemers is belangrijk omdat ondernemers zorgen voor werkgelegenheid en levendigheid in Baarn. Om het ondernemersklimaat op peil te houden gaan we in de periode 2025-2028 structureel inzetten op de volgende activiteiten en projecten: organiseren van de Avond van de Baarnse ondernemer, netwerkbijeenkomsten voor ondernemers en Platform Ondernemend Baarn (POB), website POB, certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen, IMK-155, abonnement Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR) en verbeteren van het ondernemersklimaat in samenspraak met het Platform Ondernemend Baarn (POB). Voor doorontwikkeling ondernemersklimaat zijn nog geen middelen gereserveerd binnen het huidige budget. Voor de doorontwikkeling is een structureel budget van € 25.000 nodig.

b. Evenementen

In Baarn worden vele evenementen georganiseerd. Organisatoren, ondernemers en vrijwilligers zetten zich keer op keer in om veel mensen een leuke dag te bezorgen. Evenementen brengen levendigheid en plezier voor een groot publiek en maken de gemeente aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Lokale evenementen dragen bij aan de sociale verbondenheid in de verschillende lagen van de samenleving. Tegelijk laat Vorstelijk Baarn met evenementen aan de regio (en soms ver daarbuiten) zien wat ze te bieden heeft. Om deze redenen juicht de gemeente behoud en verrijking

van het aanbod aan evenementen toe en steunt en faciliteert zij organisatoren waar dat passend en mogelijk is. Naast evenementen die jaarlijks terugkeren, zijn er evenementen die aanhaken bij eenmalige gebeurtenissen.

In 2025 viert Nederland 80 jaar bevrijding. Juist in deze tijden van oplopende internationale spanningen wil het college hier op een feestelijke manier bijilstaan met activiteiten op Paleis Soestdijk op 5 mei 2025 en reserveert hier € 15.000,- voor. Het Comité 4 & 5 mei organiseert de festiviteiten. In 2025 is het 675 jaar geleden dat de gemeente Baarn stadsrechten ontving van de bisschop van Utrecht. Een historisch moment in de geschiedenis van Baarn, waar het college samen met partijen uit de samenleving op een passende manier bijstil wil staan. Wij reserveren hiervoor € 30.000 voor. De kosten van evenementen zijn sterk gestegen doordat de overheid steeds hogere eisen stelt op het gebied van openbare orde en veiligheid en door de algemene kostenstijging. Om de evenementen verantwoord en volgens de regels uit de vergunning te organiseren is er een extra budget van € 50.000 nodig.

Programma 9: Algemene dekkingsmiddelen en Overhead

Programma 9

h. 90 Overhead

a. Juridische Zaken

De gemeente ziet een structurele toename van het aantal Woo-verzoeken (Wet open overheid), bezwaarschriften en grondverzoeken en meer complexe vraagstukken vanuit de organisatie. Hierdoor ervaren de huidige medewerkers binnen het team een toenemende werkdruk. Dit kan leiden tot een afname in de kwaliteit van dienstverlening, omdat medewerkers mogelijk niet alle taken binnen de wettelijke termijnen kunnen uitvoeren. Het aanstellen van aanvullende formatie biedt de mogelijkheid om de werklast evenrediger te verdelen en de naleving van de termijnen te waarborgen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit.

Het is van essentieel belang voor de gemeentelijke organisatie om de wettelijke termijnen te handhaven voor de afhandeling van aanvragen en verzoeken. Het niet naleven van deze termijnen kan leiden tot juridische consequenties en het vertrouwen van burgers in de overheid aantasten.

Daarnaast is het hiermee mogelijk om een verbeterde kwaliteit van dienstverlening te leveren waardoor aanvragen en verzoeken efficiënter worden afgehandeld en de tevredenheid van inwoners wordt vergroot. Bovendien is het voor de gemeentelijke organisatie belangrijk dat zij zelf ook de juridische risico's beperkt door (meer) betrokkenheid van juridisch adviseurs op verschillende dossiers. Voor de extra taken is € 58.000 nodig.

b. Werving en Selectie

Door de dynamiek op de arbeidsmarkt wordt het steeds uitdagender om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden voor onze gemeente. Bovendien nemen jaarlijks de wettelijke verplichtingen van onze gemeente toe. We ervaren beperkingen in zowel personele capaciteit als expertise. Een lager personeelsbestand, mede als gevolg van de schaarste op de arbeidsmarkt, resulteert in een toename van de werklast, wat leidt tot vertraging in de uitvoering van taken en uiteindelijk een hogere personeelsverloop (met het verlies van lokale kennis als gevolg). Deze ontwikkeling vereist voortdurende aandacht.

De invulling van deze functie biedt de gemeentelijke organisatie de mogelijkheid om het succesvolle wervingsbeleid van de afgelopen periode voort te zetten door:

- consistentie waarborgen: de gemeente kan op deze wijze consistentie waarborgen in het opstellen van vacatureteksten en het beheren van het volledige sollicitatieproces.

- Kwaliteitsborging: het stelt de gemeente in staat om het beoordelen van cv's en het screenen van sollicitanten op een consistente en professionele manier te blijven uitvoeren.
- Effectieve wervingsstrategieën: het onderhouden van contacten met externe recruitment marketing bureaus en actief zoeken naar kandidaten via platforms zoals LinkedIn zijn cruciale aspecten van een effectieve wervingsstrategie. Door deze taken structureel te laten plaatsvinden, kan de gemeente blijven profiteren van een breed scala aan wervingskanalen en een actieve benadering van potentiële kandidaten handhaven.
- Strategische ontwikkeling: de medewerker in deze functie kan ook een rol spelen bij het mede ontwikkelen en implementeren van wervingsstrategieën, zoals samenwerkingen op regionaal niveau, het opzetten van stagebeleid en traineeships. Door hier continu aan te werken, kan de gemeente haar positie op de arbeidsmarkt versterken en aantrekkelijk blijven voor potentiële werknemers.

Kortom, een structurele invulling van deze functie biedt niet alleen continuïteit en efficiëntie in het wervingsproces, maar ook de mogelijkheid om strategisch te blijven ontwikkelen en concurrerend te blijven op de arbeidsmarkt. Hiervoor is een aanvullend budget van € 40.000 nodig.

c. Coördinator Arbo en interne veiligheid

Met de verharding in de samenleving, ziet de gemeente ook een toename in scherpste en agressie in het contact met inwoners. Het aantal incidenten neemt toe. De gemeentelijke organisatie is verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid van inwoners en medewerkers in haar locaties en tijdens hun werk. Gezien de ontwikkelingen in samenleving en wetgeving is de huidige formatie onvoldoende om structureel het interne veiligheidsbeleid op orde te houden, uit te voeren en uit te voeren. Om structureel invulling te geven aan het beleid op het gebied van arbo en interne veiligheid, wordt een coördinator aangesteld. Deze draagt zorg voor het actualiseren van het beleid en de protocollen op het gebied van arbo en interne veiligheid, maar vooral voor de uitvoering daarvan.

d. Rechtmatigheid en procesbeheersing

Vanaf 2023 is het College verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Hierdoor is de verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen van de gemeente verschoven van de accountant naar het College. Dit ter uitvoering van de wet 'versterking decentrale rekenkamers'. Om dit mogelijk te maken is binnen organisatie de verbijzonderde controle ingericht in 2023. Dit betekent dat de organisatie zelf controles en dossieropbouw doet waarmee rechtmatig kan worden verbeterd én worden afgelegd. De capaciteit om de processen te beheren en de controles uit te voeren is structureel onvoldoende. Naast de adviseur verbijzonderde controle wordt een medewerker procesbeheer en interne controle aangesteld om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Met inrichting van een functie medewerker procesbeheer en interne controle wordt geborgd dat de gemeente Baarn over 2024 en verder kan voldoen aan de minimum wettelijke vereisten. Voor de uitvoering van deze taak is een budget van € 52.000 nodig.

e. Migratie software personeel en organisatie

Gemeente Baarn maakt momenteel gebruik van de Youforce-applicatie van Visma | Raet voor de personeelsadministratie. Deze applicatie is centraal ingekocht via een aanbesteding met alle samenwerkende gemeenten en wordt ondersteund door het RID. Het huidige contract voor deze applicatie in een multitendant omgeving loopt af in oktober 2024. Na gesprekken over de verlenging van het contract en een evaluatie van de gebruikers, is geconstateerd dat de huidige variant niet

optimaal functioneert. Dit betreft zowel beperkingen in mogelijkheden en gebruik, als ook beperkingen door de variant die gekozen is. Daarnaast heeft de leverancier aangegeven dat de singletendant applicatie de voorkeur heeft en dat verdere doorontwikkeling hierop zal plaatsvinden, in tegenstelling tot de multitendant variant.

Visma | Raet heeft een indicatie gegeven voor de migratie, na een initiële verkenning. Een verdere intake zal plaatsvinden, gevolgd door een inkoop via het RID. Hierbij wordt verwacht dat door gezamenlijke inkoop en migratie van meerdere gemeenten tegelijkertijd, een inkoopvoordeel kan worden behaald. Een kostenindicatie van € 75.000 is afgegeven op een as-is migratie met enige consultancy/maatwerk aanpassingen zoals koppelingen binnen onze eigen omgeving en BI-maatwerk.

Op basis hiervan kan gemeente Baarn de vereisten voor een nieuwe inrichting zorgvuldig overwegen, met inachtneming van de behoeften van onze eigen gebruikers en de aanbevelingen van de leverancier. Hiermee wordt verder ingespeeld op de behoefte om vanuit P&O stuurinformatie en BI-dashboarding te leveren om de organisatie verder te optimaliseren.

f. Archief Eemland

Archief Eemland beheert de gemeentelijke archieven van acht gemeenten, waaronder Baarn. De uitvoering van deze wettelijke verplichting is belegd bij deze gemeenschappelijke regeling. Archief Eemland vernieuwt in overleg met de deelnemers haar dienstverleningsovereenkomst, om de dienstverlening passend te maken in het digitale tijdperk. Daarnaast wordt indexatie doorgevoerd voor meerdere jaren. Als overheidsorgaan is de gemeente verplicht informatieobjecten duurzaam te bewaren en toegankelijk te houden, zo lang dat wettelijk verplicht is. Modernisering van de dienstverlening van het archief in het kader van digitale overdracht en beheer brengt een stijging van de kosten van € 40.000 met zich mee, die nodig is om deze taak uit te voeren.

g. IV-programma regio

De gemeente Baarn werkt met de andere RID-deelnemers samen in de regionale samenwerking voor Informatievoorziening. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het harmonisatieconvenant (2019) voor applicaties en de i-Visie voor gemeenten (2022). Dit betekent dat we onder andere gezamenlijk applicaties aanbesteden en implementeren en werken aan de informatieveiligheid. Door op deze manier kennis, ervaring en competenties te delen zorgen we dat de informatieveiligheid goed op orde blijft, beheer van applicaties efficiënt is ingericht en we de kwaliteit van onze dienstverlening aan inwoners kunnen verbeteren. De kosten voor de IV-samenwerking gaan buiten de RID-bijdrage om en worden per jaar door de deelnemers opgenomen in de begroting. Doordat nieuwe applicaties via SAAS (Software as a Service) oplossingen worden ingericht (cloud), stijgen de kosten op korte termijn. Op langere termijn moet dit leiden tot lagere kosten in de RID-bijdrage doordat de nieuwe applicaties niet meer door de RID worden ondersteund. Eind 2024 worden fundamentele keuzes gemaakt over de duurzame investeringsplanning voor de RID. Hierdoor is de verwachting dat voor de begroting 2026-2029 een integraal beeld gemaakt kan worden van structureel benodigde financiën. In 2025 is voor de IV-samenwerking budget nodig voor drie onderdelen. Op strategisch niveau wordt de IV-visie door ontwikkeld en de digitale werkruimte beter ingericht zodat plaats, tijd en device onafhankelijk kan worden gewerkt. Op het gebied van applicatieharmonisatie wordt de implementatie van het nieuwe financieel systeem afgemaakt en de implementatie van het nieuwe systeem voor burgerzaken gestart. Ook start in 2025 de aanbesteding van het zaakstelsel. Op het gebied van informatieveiligheid wordt uitvoering gegeven aan de agenda digitale veiligheid (bv. bewustheidsstrainingen) en ondersteuning gegeven voor de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single

Information Audit). Dit is het middel waarmee gemeenten zich verantwoordend over informatieveiligheid. De focus van ENSIA ligt op verantwoording richting de gemeenteraad. De kosten voor het programma bedragen € 143.000.

h. Aanschaf nieuw hardware

Om digitaal en flexibel samenwerken te faciliteren, is in 2019 de eerste set van honderd Surface-laptops uitgerold binnen de gemeente Baarn. Inmiddels is een belangrijk deel van deze laptops aan vervanging toe, omdat de destijds geleverde types niet de processorsnelheid en het intern geheugen hebben om de huidige processen te ondersteunen. Voorgesteld wordt om in 2025 50 laptops te vervangen, voor medewerkers wiens taken om een zwaarder apparaat vragen. De kosten hiervoor bedragen investering € 77.500. (kapitaallasten en rente € 16.100 gedurende 5 jaar) Parallel wordt gekeken naar een structurele oplossing voor de benodigde investeringen in vervanging van verouderde hardware.

i. Privacy officer

Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat persoonsgegevens in goede handen zijn bij de gemeente Baarn. Daarom biedt het privacybeleid kaders en uitgangspunten om te komen tot zorgvuldig, juist en veilig gebruik van persoonsgegevens binnen de geldende regelgeving. Op dit moment bestaat de privacy organisatie van de gemeente Baarn alleen uit de functionaris gegevensbescherming. Deze heeft echter een zuiver toezichthoudende rol. Om daadwerkelijk uitvoering te geven aan dit beleid en bij te kunnen blijven met ontwikkelingen in privacywetgeving en in de regio, is structurele aandacht en expertise nodig in de vorm van een Privacy Officer. Deze coördineert de uitvoering van het privacybeleid, bewaakt en vormt de schakel naar de functionaris gegevensbescherming.

Het niet inrichten van de rol van privacy officer maakt dat de gemeente niet adequaat uitvoering kan geven aan het privacybeleid, noch mee kan in de wettelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van privacy. Hierdoor is de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens niet geborgd, wat sancties op kan leveren vanuit de autoriteit persoonsgegevens en het imago van de gemeente kan schaden. De rol van Privacy Officer is een nieuwe functie waarvoor op basis van het takenpakket 0,5 FTE nodig is om dit structureel goed in te richten.

j. Inrichting en implementatie applicaties geografische basisregistraties en belastingen

In 2024 is in samenwerking met de gemeente Soest een aanbesteding uitgevoerd voor de applicaties voor Belastingen en Geo-basisregistraties. Dit om de rechtmatigheid van de contracten voor deze applicaties te borgen en tegelijkertijd een slag te maken in de harmonisatie en de efficiëntie van deze processen. De implementatie van de nieuwe systemen vraagt een investering van totaal € 157.500 (kapitaallasten € 31.500) in de vorm van kosten voor inrichting van de systemen, processen en het meenemen van medewerkers in een nieuwe werkwijze.

k. Buurtbudgetten

In 2023 startte een pilot met buurtbudgetten in Baarn, waarbij inwoners werden aangemoedigd om hun eigen buurt te verbeteren. Elk huishouden ontving een € 5 cheque van de gemeente, te doneren aan initiatieven via het online platform baarnbuurtmee.nl. Initiatieven omvatten ontmoeting, groenvoorziening, duurzaamheid, zorg, opknappen van de buitenruimte, sport en veiligheid.

Dit resulteerde in een toename van sociaal kapitaal, wat cruciaal is voor een gezonde samenleving. Het platform baarnbuurtmee.nl verlaagde drempels voor buurtbewoners om samen te werken aan initiatieven, wat resulteerde in positieve reacties en een verlangen naar voortzetting van het project.

Inzet van buurtbudgetten en effecten:

- Door buurtbewoners direct te betrekken bij het verbeteren van hun omgeving, vergroot het project de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de gemeenschap bij het welzijn van hun buurt. Dit leidt tot een gevoel van eigenaarschap en trots, wat op lange termijn de sociale cohesie versterkt.
- Het stimuleren van ontmoetingen tussen buurtbewoners bevordert niet alleen sociale interactie, maar kan ook leiden tot een vermindering van eenzaamheid en isolatie, wat van essentieel belang is voor het welzijn van kwetsbare groepen in de samenleving, zoals ouderen en mensen met een beperking.
- Door lokale initiatieven te ondersteunen, kan de gemeente kosten besparen op lange termijn, aangezien buurtbewoners vaak beter in staat zijn om de behoeften van hun gemeenschap te begrijpen en effectieve oplossingen te vinden die aansluiten bij lokale omstandigheden. Dit kan resulteren in efficiënter gebruik van middelen en een grotere tevredenheid onder de inwoners.

Het inrichten van de Buurtbudgetten vraagt een incidenteel budget van € 75.000, zodat wij in totaal 4 jaar ervaring hebben kunnen opdoen met de uitvoering hiervan. Na deze periode volgt er een evaluatie op basis waarvan bepaald kan worden of hiervoor een budget structureel moet worden opgenomen in de begroting. In dit budget zijn zowel de projectkosten, de uitvoeringskosten als de uitgifte van de cheques opgenomen.

Deel 2: Keuzes voor het terugdringen van het tekort

In dit hoofdstuk zijn de onderwerpen opgenomen die niet zijn meegenomen in de berekening van het begrotingsresultaat. Door een lagere bijdrage vanuit het Rijk vanaf 2026 is de begroting niet structureel sluitend en moeten wij keuzes maken om het oplopende tekort terug te dringen. Bij de meicirculaire 2024 verwachten wij meer duidelijkheid over het uitvoeringsplan en het tijdspad voor de nieuwe financiering systematiek van het Rijk. Hierover wordt de raad via een separate RIB geïnformeerd.

Zero Based Budgeting

Het inzetten van Zero Based Budgeting (ZBB) op een gericht aantal taakvelden (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2025)

Met inzet van Zero Based Budgeting op specifieke begrotingsproducten waar de gemeente zelf gaat over de besteding van middelen (algemene uitkering gemeentefonds) wordt inzicht in benodigde middelen ten opzichte van maatschappelijke doelen/effecten gegeven. Hierbij moeten we een onderscheid maken in autonome taken (beleidskeuzes gemeente) en medebewindstaken (gedelegeerd door het Rijk). Per product uit de begroting (bv. welzijn, sport, cultuur, dienstverlening) kan op basis van een vanaf 'nul' opgebouwd overzicht van maatschappelijke doelen en uit te voeren activiteiten, de benodigde middelen inzichtelijk gemaakt worden. Bij de autonome taken kan de gemeente zelf bepalen wat de noodzakelijke kosten mogen zijn. Door het tegelijkertijd in kaart brengen van de medebewindstaken, waar veel invloed op uitgeoefend wordt door het Rijk, wordt zichtbaar in hoeverre de ontvangen middelen voldoende kostendekkend zijn en welk deel de gemeente hier zelf aan bijdraagt.

Hoe zet de gemeente Baarn dit in?

De gemeente Baarn volgt twee sporen. Als eerste is op basis van een benchmark met vergelijkbare gemeentes en aanvullende diepte interviews onderzocht op welke taakvelden de gemeente Baarn significant meer/minder uitgeeft per inwoner. Binnen deze taakvelden bevindt zich de meeste flexibiliteit in onze begroting. Aan hogere of lagere lasten ten opzichte van andere gemeentes liggen meestal beleidskeuzes van de gemeente ten grondslag. Het structureel verlagen of verhogen van deze budgetten vraagt dan ook om herziening van eerder gemaakte keuzes. Dit is vooralsnog niet aan de orde, omdat met het maken van onomkeerbare keuzes wordt gewacht totdat het Rijk definitief duidelijkheid verschaft over de toekomstige ontwikkeling van de algemene uitkering.

Het proces dat wel wordt opgestart is het opnieuw opbouwen van budgetten vanaf "nul". Op basis daarvan zal blijken of de hogere/lagere uitgave van voorheen is ontstaan door beleidskeuzes, of door de manier van budgetteren uit het verleden. Zero based budgeting is een intensief proces dat veel tijd en inzet vraagt van de betrokken medewerkers. Om het werkbaar te houden binnen de tijd van onze medewerkers en de huidige beschikbare middelen is er voor gekozen om niet de hele begroting in één keer op basis van ZBB op te stellen. Op basis van een benchmark met vergelijkbare gemeentes is gekeken op welke taakvelden de gemeente Baarn significant meer uitgeeft per inwoner.

Wij starten met de volgende onderwerpen. Het gaat hierbij om zowel de autonome als de medebewindstaken.

- Dienstverlening
- Cultuur/subsidies/sport

- Recreatie/openbaar groen
- Onderwijs
- Ruimtelijke Ordening

Deze taakvelden worden in de begroting 2025 zero based begroot. De overige taakvelden worden richting het opstellen van de begroting 2026 opgepakt.

Verwachte opbrengst

Een eerste inschatting is, dat ZZB vanaf 2028 structureel een bedrag van **minimaal** € 750.000 kan opbrengen. Omdat het proces van ZZB in fases wordt opgepakt ramen we in de deze Perspectiefnota de volgende totaalbedragen (dus cumulatief):

- 2025 € 250.000
- 2026: € 500.000
- 2027: € 650.000
- 2028 en verder: € 750.000

Verbonden partijen

Voor het realiseren van besparingen op verbonden partijen worden de volgende twee (onderzoeks) richtingen uitgevoerd:

- We onderzoeken of de taken kunnen worden belegd bij een marktpartij en of dat wenselijk wordt geacht.
- We beoordelen of de dienstverlening die de gemeente afneemt nog passend is binnen de (aangepaste) beleidsdoelstellingen van de gemeente. En we passen op basis daarvan eventueel het af te nemen diensten- en takenpakket aan.

Dit onderzoek vindt plaats in de periode augustus 2024 tot en met december 2024 zodat eventuele effecten kunnen worden meegenomen in de begroting 2026-2029 van zowel de gemeente als de verbonden partij.

Daarnaast wordt in afstemming met de overige deelnemers in de verbonden partijen het volgende expliciet besproken:

- Het opleggen van een taakstelling om de kosten structureel te verlagen zonder dat dit het bestaande takenpakket van de verbonden partij raakt. Dit komt dus neer op het doorvoeren van efficiencymaatregelen, waarbij het voor de hand ligt dat dit in de bedrijfsvoering van de betreffende organisatie wordt gerealiseerd.
- Omdat gemeenten een gedeelde opgave hebben in 2026 wordt er nu in overleg getreden met onze verbonden partijen. Hiertoe is een collectieve zienswijze opgesteld. Waarbij de verbonden partij gevraagd wordt voorafgaand aan de kadernota de besparingsmogelijkheden in kaart te brengen, zodat realistische en duidelijk inhoudelijk bestuurlijke keuzes kunnen worden gemaakt en specifieke taken kunnen worden afgeschaald of beëindigd.

Potentiële besparing

De te realiseren besparing is afhankelijk van de onderzoeksrichtingen waartoe de raad besluit. De impact van (generieke) opdrachten tot kostenbesparingen en/of bezuinigingen van verbonden

partijen hangt af van mate waarin de gemeente Baarn in staat is om met andere deelnemers te komen tot een gedragen opdracht tot bezuiniging en bereidheid concessies te doen in de dienstverlening door een verbonden partij. In deze Perspectiefnota gaan we uit van een structurele besparing van € 200.000 vanaf 2028.

Vormen dekkingsreserve kapitaallasten

Inzetten reserves voor het dekken van structurele lasten (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2026)

Uitgangspunt in de begrotingsregels voor gemeenten is dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Onttrekkingen uit reserves zijn geen structurele baten. Tot en met 2023 werd daar in de regelgeving één uitzondering op gemaakt: het vormen van een dekkingsreserve kapitaallasten. De onttrekkingen uit een dergelijke bestemmingsreserve worden aangemerkt als structurele baat. De gemeente Baarn heeft één bestemmingsreserve waaruit afschrijvingslasten worden gedekt, te weten "Reserve dekking afschrijvingslasten openbare ruimte". Deze reserve heeft een omvang van € 1,8 miljoen en er wordt jaarlijks een bedrag van € 123.000 aan afschrijvingslasten uit gedekt.

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 ook een deel van de algemene reserve inzetten voor het dekken van structurele lasten. Deze maatregel is geen oplossing voor structurele tekorten, maar kan helpen om actuele knelpunten op te lossen. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft.

Mogelijk instellen dekkingsreserve kapitaallasten

Als wordt uitgegaan van het dekken van investeringen met een relatief korte looptijd dan komt in eerste instantie in aanmerking:

- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed (15 jaar)

Deze investeringen staan in het MIP 2024-2028 waarbij de gelden voor verduurzaming (van een deel van het) gemeentelijk vastgoed (totaal € 1,4 miljoen) al eerder door de gemeenteraad zijn verstrekt. Met het dekken van de afschrijvingslasten van deze investeringen kan € 91.000 aan structurele ruimte worden gerealiseerd. Daarvoor is het nodig een bestemmingsreserve van € 1,4 miljoen te vormen.

Bij de behandeling van het agendapunt "financiële uitgangspunten en scenario's" in de raadsvergadering van 28 februari 2024 heeft de raad onder meer besloten, dat eventuele specifieke voorstellen voor dekking uit de reserves aan de gemeenteraad ter instemming worden voorgelegd. Naar aanleiding van het resultaat van de behandeling van de PPN 2025 willen wij hiertoe een voorstel bij de begroting 2025-2028 uitwerken.

Inzet algemene reserve voor het dekken van structurele lasten

Dankzij een nieuwe richtlijn kunnen gemeenten vanaf 2024 een deel van hun algemene reserve inzetten voor het dekken van structurele lasten. De maatregel is geen oplossing voor structurele tekorten, maar kan helpen om actuele knelpunten op te lossen. De richtlijn komt voort uit het overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de financieel toezichthouders. Gemeenten kunnen het surplus in de algemene reserve (de reserve waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Onder surplus wordt verstaan het deel van de algemene reserve dat niet apart gehouden hoeft te worden voor het afdekken van risico's. Van dit vrij besteedbare deel mogen gemeenten 10% inzetten voor structurele lasten. In deze Perspectiefnota gaan we uit van de inzet van de surplus regeling in het jaar 2025 voor een bedrag

van € 675.000 ten laste van de algemene reserve. Dit bedrag is gebaseerd op de eenmalige uitname door de landelijke overheid van 675 miljoen euro in 2025 uit het gemeentefonds, dat recentelijk in de Voorjaarsnota is aangekondigd.

Uitwerking "surplus regeling" voor gemeente Baarn op basis van de (concept) jaarrekening 2023

- Bij een geraamd risicobedrag van € 8 miljoen (jaarrekening 2023) en een stand van de algemene reserve van € 17,4 miljoen is er sprake zijn van een surplus van € 9,4 miljoen.
- Als het voorstel om € 1,4 miljoen af te zonderen uit de algemene reserve voor het instellen van een bestemmingsreserve kapitaallasten verduurzaming gemeentelijk vastgoed van de algemene reserve wordt afgetrokken is er sprake van een surplus in de Algemene reserve van € 8 miljoen.
- Inzet van 10% per jaar zou een bedrag van maximaal € 0,8 miljoen zijn in 2025. Vanaf 2026 loopt dit af doordat de Algemene Reserve afneemt, door onder meer de onttrekking van het "surplus".
- In de jaarrekening 2023 komt naar voren dat de solvabiliteit in 2023 26% bedraagt. Hierdoor voldoet Baarn aan de voorwaarden voor het inzetten van de "surplus regeling".
- Of daadwerkelijk in het begrotingsjaar 2025 gebruik kan worden gemaakt van de "surplus regeling" wordt bij het opstellen van de begroting 2025-2028 pas definitief duidelijk. Factoren als investeringsniveau en schuldpositie hebben namelijk invloed op de hoogte van de solvabiliteit en dus de mate van inzetbaarheid van de "surplus regeling. Realiteit is dat de solvabiliteit in de begroting (als gevolg van voorgenomen investeringen) meestal lager is dan in de jaarrekening.

Investerings verminderen/schrappen

Investerings verminderen/schrappen (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2025)

De gemeente Baarn investeert in maatschappelijk vastgoed, zoals scholen en beheer openbare ruimte. Uit het MIP 2025-2028 komt naar voren dat in de jaren 2025 tot en met 2028 de investeringen gemiddeld € 9,3 miljoen per jaar bedragen. De "piek" ligt in 2027 met een geraamd investeringsbedrag van € 17 miljoen. Vooral door voorgenomen investeringen in onderwijshuisvesting, speeldoo's en in de openbare ruimte.

Het Meerjaren Investeringsplan (MIP), zie bijlage 2, beslaat van 2025 tot en met 2028 een geraamd bedrag van ruim € 37 miljoen. Bij het opstellen van het MIP zijn de ramingen vanuit het IHP onderwijshuisvestingsplan al aangepast aan de actuele planning. Dit heeft als effect dat de kapitaallasten (rente en afschrijving) in de tijd worden gespreid en een incidenteel voordeel geven. Ook is inmiddels duidelijk dat de Waldheim-Mavo geen aanvraag voor uitbreiding zal indienen. Deze investering (€ 2,9 miljoen, aanvankelijk gepland in 2026) is dan ook geschrapt.

Om nog meer ruimte te vinden, ook vanuit de opdracht van het scenario "investerings verminderen/schrappen" is kritisch gekeken naar de geplande uitvoeringsjaren van de overige geraamde investeringen. Dit heeft geleid tot een verschuiving in de tijd met als resultaat dat de kapitaallasten in latere begrotingsjaren aanvangen. Dit leidt voor de komende jaren tot (eenmalige) voordelen.

Het bovenstaande leidt tot de volgende voordelen:

Lagere afschrijvingslasten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
IHP Onderwijshuisvesting	-151	-324	-454	-274	-65
Speeldoos	0	0	-19	-119	0
Bedrijfswagens buitendienst	-15	-22	0	0	0
Project locatie Hoofdstraat 1	-25	-112	-172	-160	-60
Doorfietsroute Amersfoort-Hilversum	0	-35	-23	-12	0
Stationsweg wegen	0	0	0	-12	-12
Openbare verlichting	0	0	-20	-40	-60
Totaal	-191	-493	-688	-617	-197

Dit voordeel is al verwerkt in het saldo van deze Perspectiefnota.

Verkopen (maatschappelijk) vastgoed

Verkopen maatschappelijk vastgoed en andere eigendommen (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2026)

Actualisatie Plan Maatschappelijk Vastgoed 2021

De gemeente Baarn heeft vastgoed dat onder andere ingezet wordt voor huisvesting van (maatschappelijke) organisaties op het gebied van welzijn, educatie, ontmoeting en kunst en cultuur. In het maatschappelijk vastgoedplan 2021 is besloten om niet strategisch vastgoed af te stoten het gaat hierbij om Het Poorthuis, het Nutsgebouw en de Eemnesserweg 15.

In opdracht van de raad is het het Plan Maatschappelijk Vastgoed (PMV) geactualiseerd. Het geactualiseerde plan is op 24 april 2024 door de raad vastgesteld.

Parallel aan deze actualisatie wordt onderzoek verricht naar de toekomst van theater de Speeldoos, Wintertuin en wordt een Kunst- en Cultuurvisie uitgewerkt. Tevens wordt al het maatschappelijk vastgoed onderworpen aan een nul meting om het meerjarenonderhoudsplan ('MJOP') te actualiseren en aan een duurzaamheidsscan.

in deze Perspectiefnota wordt geen voorstel gedaan in aanvulling op de recente actualisatie van het Plan Maatschappelijk Vastgoed.

Belastingcapaciteit OZB

Onbenutte belastingcapaciteit (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2025)

De gemeente ontvangt van de rijksoverheid geld uit het gemeentefonds. Hiermee wordt een deel van onze uitgaven betaald, het overige deel van de kosten wordt betaald uit onder ander belasting inkomsten. Hoeveel de gemeente Baarn uit het gemeentefonds ontvangt hangt af van een aantal kenmerken (maatstaven zoals aantal inwoner etc.) en belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. De gemeenten ontvangen minder geld uit het gemeentefonds als ze veel vermogen hebben om belasting te heffen. Dit vermogen bestaat uit de WOZ waarde van de onroerende zaken berekend te een tarief dat voor iedere gemeente gelijk is.

- De in begroting 2024 geraamde opbrengst OZB bedraagt € 7,2 miljoen.
- Een (extra) verhoging van 1% van de opbrengstraming genereert dus € 72.000 aan structurele begrotingsruimte.
- De gemeente Baarn heeft in 2024 een onbenutte belastingcapaciteit van € 1,7 miljoen. (24% van de huidige opbrengst).

Dit betekent dat wij de onroerend zaakbelasting nog kunnen verhogen indien de andere maatregelen onvoldoende opleveren om de begroting vanaf 2026 sluitend te krijgen. De verhoging van de onroerend zaakbelasting kan stapsgewijs worden ingevoerd dan wel met een noodzakelijk percentage om het tekort aan te vullen.

Bij de behandeling van het agendapunt "financiële uitgangspunten en scenario's" in de raadsvergadering van 28 februari 2024 heeft de raad onder meer het volgende besloten:

- Eventuele voorstellen voor verhoging van de OZB dienen voorzien te worden van cijfermatige onderbouwing dat deze inkomsten nodig zijn en aangewend gaan worden om essentiële voorzieningen in stand te houden.

In deze Perspectiefnota doet het College geen voorstel om de OZB extra te verhogen. Alleen de inflatiecorrectie (zie hoofdstuk over indexatie) is in deze Perspectiefnota opgenomen.

Kostendekkendheid heffingen

Kostendekkende heffingen en leges (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2025)

Bestemmingsheffingen en retributies zijn bedoeld om met de inkomsten uit belastingheffing bepaalde gemeenteactiviteiten te betalen, zoals kosten riool en afval. Om te voorkomen dat de gemeente met deze inkomsten nadere activiteiten financiert is bepaald dat de inkomsten de lasten niet mogen overschrijden.

Gemeenten mogen geen winst maken met de heffing van de afvalstoffenheffing en rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten. Dit noemt men de "opbrengstnorm". De tarieven moeten zodanig zijn vastgesteld dat de geraamde opbrengsten niet uitgaan boven de geraamde kosten. Let wel, het gaat om de geraamde opbrengsten en kosten. De berekening van de kostendekking moet op basis van de primitieve begroting plaatsvinden .

Het is vervolgens aan de raad om te bepalen of alle kosten daadwerkelijk verhaald worden. De raad kan ook kiezen voor een lagere kostendekking dan 100% en dat deel financieren vanuit de algemene middelen. Ook kan ervoor worden gekozen om bepaalde kosten niet te verhalen via de heffingen.

De gemeente Baarn heeft als uitgangspunt dat de heffingen voor afval, riolering en begraven kostendekkend zijn. Er is dus voor gekozen om de kosten die aan de heffingen kunnen worden toegerekend daar ook aan toe te rekenen.

In 2023 is de kostentoerekening die de gemeente hanteert beoordeeld. Conclusie is dat de gemeente op basis van de wettelijke regels meer kosten mag en kan toerekenen aan rioolrechten en afvalstoffenheffing. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om de kosten van heffen en innen van de heffingen.

- **Rioolheffing en afvalstoffenheffing: Totaal € 204.000 meer door te belasten in de tarieven.**

Op het taakveld 0.64 Belastingen overig worden de kosten verantwoord die samenhangen met de heffing van de gemeentelijke belastingen. Tot nu toe worden deze kosten volledig verantwoord bij de OZB en vindt geen doorbelasting plaats naar de heffingen. Voor de doorbelasting naar belastingsoorten kan de volgende verdeling aangehouden: 30% rioolheffing, 30% afvalstoffenheffing, 40% OZB en overige kleine heffingen. Totaal gaat het om een bedrag van € 340.000, waarvan € 102.000 kan worden doorberekend in de tarieven rioolheffing en € 102.000 in de tarieven afvalstoffenheffing. Bij een totaalraming aan opbrengst rioolheffing en afvalstoffenheffing van € 8 miljoen in 2024 zou het gaan om een verhoging van de opbrengstraming met 2,5%.

Subsidies (inkomend)

Subsidies, inkomend (financieel effect vanaf begrotingsjaar 2025)

Gemeenten kunnen voor diverse beleidstaken bijdragen van bijvoorbeeld provincie of Rijk aanvragen. Dit betreft vooral "deelfinanciering", waarbij de eis is dat de gemeente zelf ook een groot deel van de kosten draagt.

De gemeente Baarn maakt al zoveel mogelijk gebruik van deze mogelijkheid. Veelal gaat het om het dekken van een deel van eenmalige projectkosten of een deel van een investeringsbedrag (bijvoorbeeld bij verduurzamen vastgoed). Daarmee wordt het door de gemeente te investeren en af te schrijven bedrag lager. Wat leidt tot lagere exploitatielasten dan in het geval de gemeente beslist te investeren en er geen subsidiemogelijkheden zijn.

De laatste jaren is er bovendien sprake van een toename van het aantal Specifieke Uitkeringen van het Rijk (SPUKS). In plaats van gelden toe te voegen aan de algemene uitkering, zonder verantwoordingsverplichting, kiest het Rijk ervoor gelden via specifieke uitkeringen beschikbaar te stellen. Dit heeft voor de gemeentelijke organisatie een toenemende extra administratieve last tot gevolg.

Voorstel:

Een extern deskundige in 2024 onderstaande 3 punten te laten onderzoeken. Zodat de resultaten vanaf 2025 kunnen worden toegepast.

- Maatschappelijke financieringsmogelijkheden.
- Worden bestaande Europese en nationale subsidiekansen voldoende benut?
- Is er voldoende grip in de beheerkant bij inkomende subsidies en specifieke uitkeringen (SPUKS), en zo niet hoe kan dit worden verbeterd?

Regionale oriëntatie

Regionale samenwerking is van cruciaal belang om onze dienstverlening te optimaliseren en aan wettelijke verplichtingen te voldoen. De maatschappelijke uitdagingen nemen toe in omvang en

vereisen een grootschalige aanpak. Steeds meer verantwoordelijkheden worden door het Rijk bij de regio's, waaronder de regio Amersfoort, neergelegd. Dit betreft onder andere het versnellen van de woningbouw in regiodeals, het bevorderen van de energietransitie in RES-regio's en het aanpakken van de stikstofproblematiek. De aanpak van deze uitdagingen gaat hand in hand met de beschikbaarstelling van Rijksbudgetten waarop de regio aanspraak kan maken.

Naast deze grote uitdagingen, zoals vastgesteld in de omgevingsvisie van Baarn en de vooruitzichten voor gemeenten in 2024, blijkt ook de aanpak van kwesties rond verkeer, veiligheid en het sociaal domein van essentieel belang op regionaal niveau. De omgevingsvisie van Baarn benadrukt het belang van een integrale aanpak van deze vraagstukken om een duurzame en leefbare omgeving te waarborgen. Bovendien onderstreept de gemeentelijke visie het belang van samenwerking tussen verschillende stakeholders, zowel lokaal als regionaal, om deze uitdagingen effectief aan te pakken. Om deze samenwerking te versterken, is in de begroting voor de periode 2024-2027 extra capaciteit gereserveerd. Dit sluit aan bij de visie van de VNG voor gemeenten in 2024, waarin wordt benadrukt dat gemeenten steeds meer te maken krijgen met complexe vraagstukken die vragen om een integrale aanpak en samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners.

Besluitvorming

De raad stelt de Perspectiefnota vast en de in de nota vastgelegde beleidsrichting, alsmede de voorgestane mutaties ter verwerking in de Programmabegroting 2024-2027 en de daarbij behorende meerjarenramingen.

Op basis van de kaderstelling door de raad stellen wij de begroting 2025 en het daarbij behorend meerjarenperspectief 2026-2028 samen.

In de Programmabegroting 2025-2027, die in het najaar aan de raad wordt aangeboden, gaan we weer uit van de lijn die eerder is uitgezet. De intentie de begroting van 2025 en 2026 sluitend zijn. Voor zover wij hier van afwijken zal de motivatie om af te wijken dit voor het vaststellen van de begroting kenbaar gemaakt.

Bijlagen

Ad. 1 Gemeentefonds

De inkomsten die de gemeente Baarn ontvangt vanuit de algemene uitkering dalen in 2026 met ruim € 3 miljoen t.o.v. 2023. In de meicirculaire 2023 is er vanaf 2026 en verder € 1,0 miljoen structureel toegevoegd vanwege de invoering van de nieuwe financieringssytematiek. Dit bedrag is voor demping van het ravijn dat ontstaat vanaf 2026. Vooruitlopend op de meicirculaire 2024 zijn de financiële mutaties zoals aangekondigd in de voorjaarsnota 2024 van het Rijk opgenomen in de onderstaande tabel. Het saldo van de Perspectiefnota wordt op basis van de meicirculaire 2024 definitief bijgesteld. De raadsinformatiebrief over de meicirculaire en het effect op de Perspectiefnota 2025 wordt in juni 2024 opgesteld.

Ontwikkeling van het gemeentefonds

Bij de voorjaarsnota 2024 is de opschalingkorting voor gemeente vanaf 2026 teruggedraaid. Hierdoor wordt het 'ravijn' vanaf 2026 wat minder diep. Tevens is bekend gemaakt dat de nieuwe financieringssytematiek al dit jaar wordt ingevoerd. Dit leidt tot een terugval in middelen op de lopende begroting voor 2025. Verder zijn er afspraken gemaakt over het beperken van de specifieke uitkeringen en aanpassing van de financiële verhoudingswet.

Overduidelijk is dat wij minder middelen ontvangen uit de algemene uitkering dan begroot. Zowel de herijking van de maatstaven van het gemeentefonds als, de nieuwe financieringssytematiek (loslaten trap op trap af systematiek) leiden voor de gemeente Baarn tot een korting op de algemene uitkering. In 2021 heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) vastgesteld in zijn advies Rust-Reinheid-Regelmaat, dat de bestuurlijke en financiële verhoudingen tussen overheden uit balans zijn. In februari van dit jaar heeft het ROB dit advies opnieuw onder de aandacht gebracht met oog op de Bestuurlijke Overleggen Financiële Verhouding en (BOVF's). Geconstateerd is dat er een disbalans is tussen taken, verantwoordelijkheden en bekostiging. De uitgaven voor de taken die naar gemeenten komen stijgen harder dan de inkomsten vanuit het Rijk. (Bijlage Ad. 1)

Herijking gemeentefonds

Op basis van de herijking van de maatstaven behoort de gemeente Baarn tot een grote nadeelgemeente. Op basis van het nieuwe verdeelmodel is het nadeel voor de gemeente Baarn maximaal € 148,00 per inwoner. Op basis van afspraken tussen de VNG en het Rijk is besloten de invoering gefaseerd te laten plaatsvinden. Tot 2026 is een deel van de herijking verwerkt. Indien er geen aanpassing plaatsvindt in de maatstaven en het maximum van € 60,00 per inwoner niet wordt gehandhaafd moet de gemeente Baarn voor de jaren vanaf 2027 het resterende deel van € 88,00 per inwoner (oplopend dus tot ruim 2,2 miljoen per jaar) in de begroting verwerken.

Nieuwe financieringssytematiek al in 2024

Vanaf 2024 wordt de koppeling tussen de uitkering gemeentefonds en de groei van de rijksuitgaven los gelaten. Vanaf 2024 wordt de uitkering gemeentefonds geïndexeerd op basis van de ontwikkeling (groei) van het bruto binnenlands product. De nieuwe financieringssytematiek brengt meer stabiliteit in de uitkering, maar schiet tekort om de groei van de uitgaven voor zorgkosten door vergrijzing en infrastructuur (uitbreiding, vernieuwing, renovatie, onderhoud en beheer) op te vangen. Het loslaten van de 'trap op trap af'-systematiek zorgt ervoor, dat het gemeentefonds op basis van de geraamde groei van rijksuitgaven in 2026 ongeveer 2,3 miljard euro in 2026, oplopend tot 3,4 miljard euro in 2028 lager uitvalt dan als de koppeling met de rijksuitgaven in deze jaren voorgezet zou worden.

Specifieke uitkeringen

Gemeenten kunnen incidenteel extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. De middelen van de specifieke uitkering (SPUK) worden in een aantal gevallen onttrokken uit het gemeentefonds zoals de investeringen voor klimaat, woningbouw en stikstofreductie. De Rijksoverheid bepaalt of een gemeente in aanmerking komt voor deze uitkering maar ook hoeveel geld zij ontvangt en waar het aan besteed mag worden. Specifieke uitkeringen zorgen voor een enorme administratieve- en verantwoordingslast voor de gemeente.

De SPUK uitkeringen zijn de afgelopen jaren in aantal en volume toegenomen met een stijging van ruim 800% in de afgelopen drie jaar. Bij de voorjaarsnota 2024 is besloten om in de toekomst de verantwoordingslasten te beperken en bestedingsvrijheid te bevorderen. Daarnaast zijn er inspanningen om de financiële verhoudingswet aan te passen en wordt er een plan uitgewerkt om te komen tot een vermindering van het aantal (nieuwe) specifieke uitkeringen.

WMO

Rijk en gemeenten gaan gezamenlijk werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven in relatie tot de wettelijk zorgtaken van de Wmo en werken samen om het opneemde-deel van de regeling te beëindigen. Afsproken is dat in de toekomst de Wmo 2015 niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat. Er is gekozen voor een aparte financiering waarvoor een ander bekostigingsvorm wordt gekozen. Afhankelijk van deze vorm wordt een geobjectiveerde indexering ontwikkeld die rekening houdt met de kostenontwikkeling, demografie en vergrijzing.

Verloop algemene uitkering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand algemene uitkering meicirculaire 2023	-46.061	-42.057	-41.675	-39.818
Mutatie september circulaire 2023	-713	-621	-1.318	-3.335
Mutatie december circulaire 2023				
Stand algemene uitkering	-46.774	-42.678	-42.993	-43.153
Voorjaarsnota 2024	356	-1.365	-1.319	-1.300
Totaal te verwachten bij de meicirculaire	356	-1.365	-1.319	-1.300
Totaal	-46.418	-44.043	-44.312	-44.453

Bedragen x € 1.000,-

Ad. 2 Actualisatie Meerjaren Investeringsplan (MIP)

Actualisatie Meerjareninvesteringsplan

Het meerjareninvesteringsplan MIP 2025-2028 is voor deze Perspectiefnota geactualiseerd. Basis is het in de begroting 2024-2027 opgenomen MIP. De planning van de investeringen is aangepast op basis van de meest recente inzichten. Dit leidt tot (incidentele) voordelen in de jaren 2024 tot en met 2028 (zie onderdeel "investeringen verminderen/schrappen" bij het onderdeel "Perspectieven en uitwerking van de scenario's 2025").

Aandachtspunten investeringen

Voor de investeringen in de openbare ruimte (wegen en groen) is er een stelpost kapitaallasten opgenomen. Het IBOR wordt in 2024 geactualiseerd, de benodigde middelen en de planning zijn van invloed zijn op het MIP. Bij het opstellen van de begroting 2025 - 2028 wordt, vooruitlopend op vaststelling in de raad dit najaar, een zo'n reëel mogelijk inschatting en planning gepresenteerd in het MIP.

Voor vervangen van riolering is jaarlijks € 2 miljoen geraamd. Op dit bedrag zijn de al eerder geplande investeringen in riolering (Lage Vuursche en Stationsweg) in mindering gebracht. Voor deze projecten is immers al budget geraamd.

Een eerste kritische beoordeling van de investeringen op basis van beschikbare capaciteit en haalbaarheid heeft geleid tot het meer in de tijd spreiden van de investeringen met betrekking tot theater De Speeldoos, doorfietsroute Amersfoort-Hilversum, aanschaf bedrijfswagens, en het project locatie Hoofdstraat 1. Dit leidt ertoe dat kapitaallasten later in de tijd gaan lopen wat voor de huidige begroting een voordeel is. Dit voordeel is zichtbaar gemaakt bij het scenario "investeringen verminderen/schrappen".

De verschuivingen in tijd betreffen vooral onderwijshuisvesting, Speeldoos, Project locatie Hoofdstraat 1 en doorfietsroute Amersfoort-Hilversum. Daarnaast is het investeringsbedrag voor vervanging openbare verlichting in de jaren 2025 tot en met 2027 teruggebracht van € 1,2 miljoen naar € 0,8 miljoen per jaar. Daarnaast is de geplande investering voor de Waldheim-Mavo geschrapt.

Meerjareninvesteringsplan 2024-2028 (bedragen x € 1.000)							
Investeringscategorie	Omschrijving kredieten	2024	2025	2026	2027	2028	Status Besluit
Diverse restantkredieten 2023	Grond Poort van Baarn			300			T Jaarrekening 2022 en 2023
	Fietspad Soest-Hilversum			292			T Jaarrekening 2022 en 2023
	Stationsweg wegen					425	T Jaarrekening 2022 en 2023
	Stationsweg riolering					455	T Jaarrekening 2022 en 2023
IBOR 2024	Projecten 2024 beheer openbare ruimte	1.630					T Raad 27 maart 2024
Gebouwen	De Speeldoos/Bibliotheek (incl. restant 2023)	176		611	4.000		T Raad 8 december 2021
Gebouwen	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed (incl. restant 2023)	985	300				T/R Najaar 2021
Riolering	Riolering (Lage Vuursche)		319	319			T/R Raad 21 april 2021
Verharding	Wegen (Lage Vuursche)		489	489			T/R Raad 21 april 2021
Verharding	Doorfietsroute Amersfoort-Hilversum	100	450	450	400		R Begroting 2024
Groen	Regulier		233	233	233		T/R Raad 21 april 2021
Speeltoestellen	Speeltoestellen (incl. restant 2023)	130	85	85	85		T/R Begroting 2022
Speeltoestellen	Aanleg skatebaan	280					T/R RB 2024
Bedrijfswagens	3 bedrijfswagens buitendienst (incl. restant 2023)		225				T/R Begroting 2022
Verharding	Brink 2020		300				T Jaarrekening 2020
Gebouwen	IHP Onderwijshuisvesting (incl. restant 2023)		180	3.930	7.588		R PPN 2023
Gebouwen	Gemeentehuis (inclusief restant 2023)	1.379					T PPN 2023
Gebouwen	Project locatie Hoofdstraat 1 (inclusief restant 2023)		250	250	2.000	1.200	T PPN 2023
Verlichting	Vervanging openbare verlichting	1.200	800	800	800		R PPN 2024
Vastgoed	Verbouwing De Leuning	150					T Raad februari 2024
Bestuur	Vervangen audiovisuele apparatuur raadzaal	190					T Raad januari 2024
	Totaal	6.220	3.631	7.759	15.106	2.080	
Investerings (kapitaallasten opgenomen in PPN 2025)							
Crisisbeheersing en brandweezorg	Brandputten		50				PPN 2025
Bestuur	Aanpassing meubilair raadzaal		50				PPN 2025
Maatschappelijk vastgoed	Verduurzaming oudbouw gemeentehuis		p.m.				PPN 2025
Mobiliteit	Poort van Baarn			1.000			PPN 2025
Informatie	Nieuwe hardware			78			PPN 2025
IBOR 2024							
Openbare ruimte	Aanleg en constructie verharding		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	PPN 2025
Openbare ruimte	Groen		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	PPN 2025
Openbare ruimte	Vervanging Riolering	1.681	1.681	2.000	1.545		PPN 2025
	Totaal	1.781	2.759	2.000	1.545		
	Totaal na vaststelling PPN 2025	6.220	5.412	10.518	17.106	3.625	

R = Reservering; T= toekenning

Ad. 3 Verbonden Partijen

De gemeente werkt samen met een groot aantal verbonden partijen. Verbonden partijen zijn in verband met de schaalgrootte van onze gemeente onmisbaar om uitvoering te geven aan verschillende gemeentelijke taken. Als gemeente zijn wij uiteindelijk verantwoordelijk voor de realisatie van de beoogde doelstellingen van de beleidsprogramma's waaraan de verbonden partij een bijdrage levert. De bijdrage aan de verbonden partijen stijgt voor 2025.

Vanuit het scenario gerichte keuzes gaan wij aan de slag om richting de verbonden partijen een ombuigingsopdracht voor 2026 mee te geven. Hoe wij dit doen en hoeveel wij hier eventueel financieel kunnen besparen wordt toegelicht in het tweede deel van deze Perspectiefnota

De bijdrage aan de verbonden partijen stijgt in 2025 fors mede door de verwachte CAO loonsverhoging, met uitzondering van het Regionaal Werkbedrijf Amersfoort (RWA). Gezien het financieel perspectief verwacht het College van de verbonden partijen terughoudendheid in de planvorming. Dit draagt het College actief uit in de reguliere gesprekken met deze partijen. De kadernota's 2025 van de verbonden partijen houden geen rekening met een taakstelling voor de komende jaren. Op basis van de door de verbonden partijen aangeleverde begrotingen voor 2025 en de daarin opgenomen bijdrage van gemeente voor 2025, zijn de onderstaande aanvullende bedragen opgenomen.

2. Verbonden partijen en regionale samenwerking	programma	2025	2026	2027	2028
VRU		124 N	124 N	124 N	124 N
RID		58 N	58 N	58 N	58 N
BBS		188 N	188 N	188 N	188 N
GGDrU		60 N	60 N	60 N	60 N
RWA AMFORS		-3 V	-3 V	-3 V	-3 V
RMN		197 N	197 N	197 N	197 N
RUD		48 N	48 N	48 N	48 N
Regio Amersfoort		0 N	0 N	0 N	0 N
Totale kosten verbonden partijen		672 N	672 N	672 N	672 N

Een min teken (-) geeft een positief saldo weer bedragen x € 1000

Ad. 4 Indexering

Voor de Programmabegroting 2025-2028 worden conform besluit bij de perspectiefnota 2023 (383207) verschillende indexeringen toegepast. Er wordt dan onderscheid gemaakt in:

1. Loongevoelige budgetten
2. Prijsgevoelige budgetten
3. Subsidie budgetten

Voor de indexering gebruik te maken van kerngegevens tabel MEV gepubliceerd door het Centraal Economisch Plan bureau (CEP) tabel Prijzen, overheid nationale cpi en cao-loon marktsector. Voor berekening wordt de loon-en prijsbijstelling voor het jaar (t) vastgesteld op basis van de voorlopige ramingen voor het jaar t+1. Omdat de loon- prijsbijstelling pas definitief wordt vastgesteld vindt in het macrokader (t-1) zal dit in het jaar volgend worden gecorrigeerd.

Voorbeeld

Berekening prijsindex percentage voor de begroting 2025 (jaar T)

CPI 2025 op basis van CEP 2024 (afgeleide nationale consumentenprijsindex jaar T+1)	2,70%		
Vastgestelde index 2023 op basis van het CEP 2024 (jaar T-1)	3,00%		
Toegepaste indexatie begroting 2023-2026	<u>2,60%</u>		-/-
Te weinig/teveel geïndexeerd in 2023	0,40%	<u>0,40%</u>	+/ +
Indexatie voor de begroting 2025		3,10%	

Voor subsidies wordt een combinatie 2/3 loongevoelig en 1/3 prijsgevoelig budget toegepast.

Deze methode van indexeren zorgt ervoor dat budgetten (achteraf na opstellen van de begroting) die te hoog of te laag werden geïndexeerd, worden gecorrigeerd. Voor de indexatie wordt gebruik gemaakt van de kerngegevens tabel raming februari 2024 (CEP 2024). Voor het berekenen van de indexatie wordt er gekeken naar "prijzen, overheid, afgeleide cpi en cao-loon marktsector". Op basis van de huidige systematiek worden de prijsgevoelige budgetten geïndexeerd met 3,1% en subsidiebudgetten met 5,4%.

Eind dit jaar loopt de CAO 2024 gemeente af. Voor 2025 is er nog geen indexatie van de loonkosten bekend. In 2025 zullen de salarislasten op basis van de nieuwe CAO worden aangepast en alsnog in de begroting van 2025 worden verwerkt.

Heffingen : voor de heffingen (zoals de rioolheffing en de afvalstoffenheffing) is het uitgangspunt dat de lasten geheel worden gedekt door de baten (de tarieven). Dus 100% kostendekkend.

Ad. 5 Stand Algemene Reserve

Algemene reserve

De ontwikkeling van de algemene reserve wordt in de onderstaande tabel weergegeven. Met verwerking van het resultaat jaarrekening 2022 is het saldo van de algemene reserve op 1 januari 2024 bijna € 17,5 miljoen.

Verwachte toevoegingen komende jaren

De komende jaren verwachten wij bedragen toe te voegen aan de algemene reserve. Vanwege het feit dat de hoogte van deze bedragen en het tijdstip waarop wij deze ontvangen onzeker is, mag hier vanuit de richtlijnen geen rekening mee gehouden worden bij het opstellen van de begroting. Middelen die toegevoegd zullen worden aan de algemene reserve komen voort uit:

1. het afstoten van maatschappelijk vastgoed (conform het plan maatschappelijk vastgoed);
2. een verwacht positief jaarrekening resultaat 2023;
3. en de verkoop van gronden zoals Montini en in de Baarnse zoom worden de komende tijd aan de algemene reserve toegevoegd.

Op 1 januari 2025 bedraagt de stand van de algemene reserve circa € 17,9 miljoen, inclusief het (voorlopige) rekeningresultaat 2023.

De komende jaren daalt het saldo vervolgens naar circa € 16,7 miljoen. Enerzijds door het dekken van incidentele lasten uit Perspectiefnota's, de College agenda 2022-2026 en de begroting; de lijn is dat alle incidentele uitgaven ten laste worden gebracht van de algemene reserve. Anderzijds is er sprake van verwachte toevoegingen uit verkoop grond en maatschappelijk vastgoed.

De hoogte van de algemene reserve gekoppeld aan de benodigde weerstandscapaciteit.

Bij het behandelen van het raadsvoorstel; "financiële uitgangspunten en keuze en scenario's" (raadsvergadering van 28 februari 2024) heeft de raad besloten om de ondergrens van € 10 miljoen voor de algemene reserve los te laten. De hoogte van de algemene reserve wordt vanaf 2024 gekoppeld aan de benodigde weerstandscapaciteit. Deze capaciteit wordt in de begroting berekend aan de hand van de risico's. Hoe groter de omvang en kans van risico's, hoe hoger de algemene reserve dient te zijn en andersom.

De benodigde weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomanagement & Weerstandsvermogen 2024 - 2029. Voor de ratio weerstandsvermogen streeft de gemeente naar een ratio van 1.0 waarbij de toegestane ondergrens 0,8 bedraagt. Bij de jaarrekening en in de begroting is de benodigde weerstandscapaciteit opgenomen in de verplichte paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Hiermee is het risicomanagement onderdeel van onze planning en control cyclus. Er wordt minimaal twee keer per jaar een nieuwe inventarisatie gemaakt van de mogelijke risico's. Voor de gemeente Baarn is dit in 2024 begroot op € 5,7 miljoen. In de jaarrekening 2023 is dit bedrag toegenomen en zijn de werkelijke risico's berekend op een bedrag van € 8 miljoen. Het risicobedrag is toegenomen door klimaatrisico's, negatieve effecten herijking gemeentefonds en garantstellingen voor geldleningen.

Door de benodigde weerstandscapaciteit te koppelen aan de algemene reserve kan de minimale hoogte van de algemene reserve fluctueren. Bij het actualiseren van de 'nota Reserves en Voorzieningen' wordt een voorstel gedaan met regels voor de hoogte en de inzet van de algemene reserve en het gebruik van bestemmingsreserves. De nota Reserves en Voorzieningen wordt in het najaar van 2024 geactualiseerd.

Verloop overzicht algemene Reserve 2024-2028						
Bron	Omschrijving verloop	2024	2025	2026	2027	2028
	Beginstand	17.460.029	17.917.627	16.259.627	15.400.627	15.049.627
Raadsbesluit 2024	Rekeningresultaat 2023 (voorlopig)	3.400.000				
Begroting 2023	College agenda 2022-2026	-485.000	-190.000	-35.000		
Begroting 2023	Perspectiefnota 2023	-231.000	-280.000	-264.000	-66.000	-51.000
Raadsbesluit 2024	Budgetoverheveling 2023 naar 2024 (voorstel) zknr. 885090	-1.076.959				
Raadsbesluit 2020	Verrekening AR met voorziening wegen (234695)	115.000				
Raadsbesluit 2023	Inhuurbudget begroting 2023	-400.000	-350.000	-200.000		
Raadsbesluit 2023	IHP VBK HBL van 2024 naar 2023 (afschrijvingslasten)	-15.000				
Raadsbesluit 2023	Motie extra subsidie theater De Speeldoos	-120.000	-120.000			
Perspectiefnota 2024	Uitv. Besluit en beleid - Leren & ontwikkelen tlv Alg.reserve		-125.000			
Raadsbesluit 2024	Maatregelen Laanstraat	-84.500				
Raadsbesluit 2024	Ziekenhuislocatie Molenweg	-372.000				
Raadsbesluit 2024	Nutsgebouw / Kinderboerderij Cantonspark	-130.000				
Raadsbesluit 2024	Energie besparen door LED-veldverlichting bij sportvelden	-142.943				
Raadsbesluit 2024	Marimbaschool (voorstel)		-90.000	-90.000	-90.000	
Perspectiefnota 2025	Geraamde incidentele lasten PPN 2025*		-503.000	-270.000	-195.000	
	Totaal mutaties	457.598	-1.658.000	-859.000	-351.000	-51.000
	Eindstand	17.917.627	16.259.627	15.400.627	15.049.627	14.998.627
<i>Bedragen x € 1,-</i>						
* Dekking incidentele lasten van de verschillende incidenteel gevraagde budgetten bij de PPN 2025						
Verwachte toevoeging de komende jaren*						
	Grondverkoop Montini	1.200.000				
	Afstoten maatschappelijk vastgoed zknr. 883944 Eemnesserweg 15		500.000			
	Verkoop Baarnsche Zoom					PM
		1.200.000	500.000	0	0	0
Verwachte eindstand op basis van aanname						
		19.117.627	17.959.627	17.100.627	16.749.627	16.698.627
<i>Bedragen x € 1,-</i>						

* vanwege de onzekerheid over het tijdstip waarop de bedragen binnen komen en de onzekerheid van de hoogte van de verschillende bedragen wordt conform de richtlijnen voor de begroting hier niet meegerekend.

Ad. 6 Financiële uitgangspunten, vastgesteld op 28 februari 2024

Financiële uitgangspunten, vastgesteld op 28 februari 2024

1. Structurele middelen begroting

De volgende vijf uitgangspunten zorgen samen voor balans tussen de structurele inkomsten en uitgaven in de begroting.

1. De minimale eis is dat het eerste of het laatste jaar van elke meerjarenbegroting structureel sluitend is. (Conform minimale eis toezichthouder en advies VNG). De intentie blijft om de begroting de eerste twee jaar achtereenvolgend structureel sluitend te hebben. Hier kan gemotiveerd van worden afgeweken, bijvoorbeeld bij onzekere en veranderende inkomsten vanuit het Rijk. Afwijking van deze intentie wordt gemotiveerd vastgelegd in de perspectiefnota.
2. Uitgaven voor nieuwe initiatieven of onvoorziene kosten tijdens de uitvoering van de begroting worden gedekt binnen het toegewezen programmabudget (vervanging van bestaande uitgaven). Als de middelen binnen het programmabudget niet toereikend zijn, wordt door het College een afweging gemaakt binnen het hele begrotingskader.
3. Bij onverwachte structurele financiële tegenvallers zoals korting op de algemene uitkering, of crisis van buitenaf, worden zowel de begroting als deze uitgangspunten van het volledige begrotingsbeleid opnieuw geëvalueerd. Er wordt geen enkel onderwerp of thema uitgesloten tijdens deze integrale heroverweging.
4. Ieder besluit van raad en college is voorzien van financiële dekking. Dit geldt ook voor moties en amendementen. Voor incidentele uitgaven kan de dekking worden gevonden in de algemene reserve of het begrotingssaldo indien deze positief is.
5. We investeren alleen als er (structurele) financiële ruimte is binnen de begroting. De investeringen worden conform de nota investeren, activeren en afschrijven behandeld. Bij de beoordeling van de voorgenomen investering evenals de eventuele noodzakelijke lening worden de kengetallen en het weerstandsvermogen meegenomen in de overweging.

2. Algemene reserve

De hoogte van de algemene reserve is gekoppeld aan de benodigde weerstandscapaciteit. Deze capaciteit wordt in de begroting berekend aan de hand van de risico's. Hoe groter de omvang en kans van risico's, hoe hoger de algemene reserve dient te zijn en andersom.

Bij het actualiseren van de 'nota reserves en voorzieningen' wordt een voorstel gedaan met regels voor de hoogte en de inzet van de algemene reserve en het gebruik van bestemmingsreserves.

3. Indexatie van de begroting

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de kerngegevensstabel MEV gepubliceerd door het Centraal Economisch Plan bureau (CEP). Concreet is dit de tabel 'prijzen, overheid nationale CPI en cao-loon marktsector'. De loon- en prijsbijstelling voor het jaar (t) wordt vastgesteld op basis van de voorlopige ramingen voor het jaar t+1. Omdat de loon- prijsbijstelling pas definitief wordt vastgesteld in het macrokader (t-1) wordt dit in het jaar volgend aan jaar (t) gecorrigeerd. De indexatie wordt gebaseerd op de kerngegevensstabel van het Centraal Economisch Plan, die in maart wordt gepubliceerd.

4. Financiële kengetallen

De kengetallen zijn een verplicht onderdeel van de financiële begroting en verantwoording. Deze geven inzicht in de financiële positie en exploitatieruimte van onze gemeente. De kengetallen spelen een

belangrijke rol bij het beoordelen van beleidsvoorstellen omdat hiermee inzicht kan worden gekregen in de financiële consequenties van deze voorstellen. De financiële kengetallen geven in combinatie met elkaar inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de begroting.

Voor de signaalwaarden van de kengetallen sluiten wij aan bij het gemeenschappelijke financiële toezichtkader van de provincies.

Voor nieuw beleid en investeringen moet het effect op de kengetallen meegewogen worden in de besluitvorming.

Ad. 7 Ontwikkeling medebewindstaken

De voortzetting van beleid, nieuwe wetgeving en veranderende wetgeving alsmede allerlei maatschappelijke en economische ontwikkelingen vragen om veel inzet vanuit onze gemeente. Het actualiseren van de verschillende beleids- en onderhoudsplannen vragen de komende jaren een extra financiële impuls om te kunnen voldoen aan de vastgestelde normen en wettelijke regelgeving. Te denken valt hierbij aan de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed en de beheer- en onderhoudsplannen van wegen, riolering en groen. Deze ambities zijn opgenomen in het eerste deel van deze perspectiefnota.

Zoals hierboven al aangegeven, adviseert de VNG om voor de ombuigingen met name te focussen op taken in medebewind. Medebewindstaken zijn de taken die de gemeente móet doen om landelijke wetten of provinciale voorschriften uit te voeren. Zij vormen het grootste deel van de gemeentelijke begroting en hebben daardoor invloed op de ruimte voor eigen beleidskeuzes.

Digitalisering

De Wet digitale overheid bepaalt de regelgeving voor verdere digitalisering van de overheid op de verschillende niveaus. Het Rijk heeft een brede agenda ontwikkeld voor een verdere digitalisering van het openbaar bestuur waaronder de gemeente. Binnen onze gemeente zijn wij bezig met vergaande digitalisering en het goed inzetten van dienstverleningskanalen. In 2025 hebben wij extra middelen gereserveerd voor een verdere uitvoering van dit beleid.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de daarmee samenhangende Wet kwaliteitsborging bouw in werking getreden. Hoewel het uitgangspunt van het Rijk is dat de invoering van de wet kostenneutraal is, zijn er sterke signalen dat dat niet het geval is. De invoering van de Omgevingswet is gepaard gegaan met verplichte inspanningen en stevige veranderopgaven. Ondanks de invoering begin dit jaar is er ook in 2025 extra inzet nodig verder verbetering van (werk) processen en doorvoering van het veranderende beleid.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden om te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. Informatie is openbaar tenzij het de privacy raakt of er een andere uitzonderingsgrond uit de Woo geldt. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, loopt binnen de gemeente Baarn een implementatietraject en is de structurele inzet van een privacy officer noodzakelijk. In 2027 moet de Woo geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

Klimaatbeleid

De gemeente vervult een sleutelrol bij de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld in de vorm van Specifieke uitkeringen (SPUK) om de taken op dit gebied goed te kunnen uitvoeren. Uit onderzoek van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) blijkt dat de jaarlijkse kosten die wij als gemeenten moeten maken voor de uitvoering van het klimaatbeleid, ruim 40% hoger liggen dan gedacht. De nieuwe taken en activiteiten, onder andere op het gebied van

netcongestie, collectieve warmte en soortenbescherming bij isolatie, maar ook de verplicht CO2 monitoring vragen veel extra capaciteit en middelen.

Sociaal Domein

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd betekent dat wij aan de slag gaan met verdere hervorming van de jeugdzorg. De hervormingsagenda bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Met de hervormingsagenda is een grote taakstelling ingeboekt. De taakstelling op het Sociaal Domein loopt daarmee op tot ruim 1 miljoen euro voor de gemeente Baarn. Op basis hiervan zijn wij sinds 2021 aan de slag met de verschillende maatregelen om de effectiviteit van onze ondersteuning te verbeteren en aan de andere kant de kosten te verlagen.

Woningbouwoverzicht

Voortgang woningbouwprogramma
(peildatum april 2024)

Excel versie op verzoek van raad

"Mandjes" uit de Visie Wonen 2019

Woningbouwproject	aantal nieuwbouw	aantal sloop	soc huur	tot € 950,-	tot € 200.000	€ 200.000 - € 300.000	gecl. woonzorg	alternat.	overig
(woningen gerealiseerd of pijplijn(vergund/in proc.)									
Gerealiseerd									
Smutslaan	14	0							14
Nieuwstraat 11	8	0			8				
Amalialaan 2	4	1							4
Koffrieterein (Noorderstraat 61-63)	6	1							6
Eemnesserweg 55a-59 (kooijhoek)	6	0							6
Plataanlaan 36	1	0							1
Nieuw Baarnstraat 1-7	21	1							21
De loef	28	0	28						
Cantonlaan 17	1	0							1
Zandvoortweg 27	1	0							1
Heuveloordstraat 11a/b	8	1							8
Verbindingsweg	9	0	9						
Eemweg 2-8	19	0		6					13
Wilhelminalaan 3a	1	0							1
Amalialaan 1	9	0		9					
Oude smederij/Dorpstraat Lage Vuursche	3	1							3
Zandvoortweg 144	2	1							2
Wilheminalaan 3	15	0							15
Kampstraat 2b	6	0							6
Oranjeloods	1	0							1
Kloosterlaan 29	32	0					32		
Brinkstraat 32	5	0		5					
Tromplaan 1	3	0							3
Weteringstraat 69	2	0							2
Gaspard	13	0							13
Troelstralaan	39	24	39						
Oosterstraat 42-46	8								8
subtotaal	265	30	76	20	8	0	32	0	129
Vergunning verleend									
Van Heemstralaan 43	6	1							6
Ericastraat	28								28
Hoogwolde	90		30	30		10			20
Nieuwstraat 13	9								9
Zuidereind 6	2								2
Zandvoortweg 132	5								5
Van Galenlaan 3b	5								5
subtotaal	145	1	30	30	0	10	0	0	75
Bestemmingsplan gewijzigd									
Montini	29		12			17			
Prinses Marielaan 13	1								1

Zandvoortweg 140	2								2
Drakenburgerweg 23-25a Baarnhuis	16	2					16		
Drakenburgerweg 73	1								1
subtotaal	49	2	12	0	0	17	16	0	4
In procedure									
Jacob Van Lennepleaan 39	2	1							2
Bakker Baarn/Hof van Baarn	37								37
Boemerang /Eemnesserweg 58-60	14								14
Bedrijfspannd Pasveer Schoolstraat	25								25
Baarnsche Zoom	500		100	50		100			250
Amaliaaan 39	18								18
Koningsweg 4	10								10
Nieuwstraat 5	7								7
Amaliaaan 27 Bureau Bos	5								5
Kemphaanstraat	60	24	60						
Paaskerk	3								3
Kloosterlaan 2	2								2
Hoofdstraat 23	6								6
Nieuw Baarnstraat 33	7								7
subtotaal	696	25	160	50	0	100	0	0	386
Totaal aantal nieuwbouwwoningen	1155	58	278	100	8	127	48	0	594
Totaal netto-toevoeging (nieuwbouw min sloop)	1097								

Overige potentiële
woningbouwlocaties

woningbouwproject	inschatting o.b.v.locaties of eerder schetsplan								
	aantal nieuwbouwwoningen	aantal sloop	soc huur	tot € 950,-	tot € 200.000	€ 200.000 - € 300.0000	gecl. woonzorg	alternat.	overig
<i>Mogelijke locaties genoemd in Visie Wonen waar nog geen plan voor is</i>									
Zandvoortweg 63	5								
Poorthuis	5								
bedrijfspannd van Heemstralaan 2-4/Boskamp	5								
Meander (poli, 1,5 lijns zorg, zorghotel, zorgwonen)	PM								
Brinkzicht (Arcade)	40-50								
totaal	76-105	0	0	0	0	0	0	0	0

Schetsplannen	woningen o.b.v. schetsplan	aantal sloop	soc huur	tot € 950,-	tot € 200.000	€ 200.000 - € 300.0000	gecl. woonzorg	alternat.	overig	onbekend
Zandvoortweg 142	4									2
Acacialaan 40	10	1				5				5
Zandvoortweg 60	19			12					7	
Drakenburgerweg 2 - perceel Staal	0									
Zandvoortweg 11	?									
Laanstraat 68	2									5

Laanstraat 64	4						6			
Zuidereind 27	1								1	
Drakenburgerweg 51	25									25
Santvoorde	136	45	37	35					64	
Totaal	201	46	37	47	0	5	6	0	72	37